

#04

DECEMBER
2024

OPTIKEREN

Transitions®

NEW GENIUS
Gen®S™

ULTRA
DYNAMIC
LENSES

SUPERPOWER YOUR GLASSES ✖ **SUPERSMOOTH** YOUR LIFE

Velkommen til forårets Clinical Saloons i Louis Nielsen

Bliv klogere på AMD sammen med førende eksperter

Til marts er du som optometrist inviteret til Louis Nielsens Clinical Saloons i København, Odense og Aarhus. Her får du og kollegerne dybere indsigt i AMD fra opsporing til nye behandlingsmuligheder.

Der står AMD på programmet – både i den våde og tørre form – når Louis Nielsen i marts byder ind til aftner med fagligt indhold og netværksmulighed – Clinical Saloons.

Tilmeldingen er åben og gratis for alle optometriste, som er nysgerrige på emnet og gerne vil lære mere i selskab med kolleger og nogle af landets førende øjenlæger.

Formålet med åbne temaaftner er at bidrage til at klæde optikerbranchen på til at håndtere flere ældre i befolkningen og skabe et godt grundlag for tidlig opsporing og behandling. Det forklarer Henrik Laursen, som er chef for klinisk udvikling hos Louis Nielsen:

- AMD er en af de vigtigste øjensygdomme, der fører til nedsat syn blandt danskerne. Behandlingsmulighederne har de senere år udviklet sig med imponerende resultater, og der er ny behandling på vej, hvilket er vigtigt for optometriste at kende til. Samtidig deler indlæggiverne gode råd om optometristens rolle og opsporing i butikkerne, siger han.

Kom hjem med ny viden

Formålet er at gøre optometristerne endnu bedre til at rådgive kunderne og skabe et tættere samarbejde med det

Ved Clinical Saloon har jeg fået ny viden om de emner, vi som optometriste arbejder med til daglig. Det er brugbart og håndgribeligt, og med præsentationer fra de mest kompetente øjenlæger er aftenen både informativ og hyggelig.

- Stine Astorp-Scheel,
optometrist

øvrige sundhedsvæsen – til gavn for kunderne og deres behandlingsforløb.

Clinical Saloons er en tilbagevendende begivenhed i Louis Nielsen, og Henrik Laursen og resten af teamet bag de tre temaaftner forventer igen stor interesse blandt optometriste i hele landet.

- Der sker rigtig meget på øjensundhedsområdet, og det er fantastisk at opleve den nysgerrighed og ønsker til udvikling, som deltagerne kommer med på Clinical Saloons. Vi vil til gengæld le-

vere opdatering og ny viden fra nogle af de førende eksperter på området, så alle kommer hjem med noget nyt og brugbart, siger Henrik Laursen.

Programmet for de tre Clinical Saloons på tværs af landet er det samme, og der er plads til et begrænset antal deltagere. Aftenen begynder med en let aftensmad og mulighed for netværk.

Tilmeldingen er gratis og åben, så længe der er ledige pladser.

Louis Nielsens Clinical Saloons

Odense
Tirsdag, 18. marts
Kl. 18.30-22.00

Alfred & Kamilla
No. 10
Sverigesgade 16
5000 Odense

København
Onsdag, 19. marts
Kl. 18.30-22.00

Klub
Linnésgade 25
1361 København K.

Aarhus
Mandag, 24. marts
Kl. 18.30-22.00

Centralværkstedet
og Smedien
Værkmestergade 7-9
8000 Aarhus C

Tilmeld dig her

Louis Nielsen

Life demands more of our eyes

PARTICULARLY FOR PRESBYOPIC PATIENTS

Offer your patients crisp and clear vision **at all distances** and lighting conditions^{1*} – plus all day comfort^{^1}

Product image for illustrative purposes.

Extending the **ACUVUE® MULTIFOCAL** portfolio with our latest innovation **ACUVUE® OASYS MAX 1-Day MULTIFOCAL**

3 unique technologies united to meet more presbyopic needs:

TEARSTABLE™ TECHNOLOGY

OPTIBLUE™ LIGHT FILTER**

PUPIL OPTIMISED DESIGN

*n=172

^n=378

**Filtering of HEV light by contact lenses has not been demonstrated to confer any systemic and/or ocular health benefit to the user.

The Eye Care Professional should be consulted for more information.

1. JJV Data on File 2022. Subjective Stand-Alone Claims for ACUVUE OASYS MAX 1-Day MULTIFOCAL Contact Lenses - Exploratory Meta-analysis.

© Johnson & Johnson AB 2023. ACUVUE®, ACUVUE® OASYS MAX 1-Day MULTIFOCAL, TearStable™ Technology and OptiBlue™ Light Filter are trademarks of Johnson & Johnson. ACUVUE® Contact Lenses are indicated for vision correction. For detailed product description and safety information, please consult the Instructions for Use or visit www.e-ifu.com. PP2023MLT7129.

ACUVUE®

OPTIKEREN

ANSVARLIG UDGIVER

Optikerforeningen, Per Michael Larsen
St. Kongensgade 110 E, 2. sal
1264 København K, tlf. 45 86 15 33
optiker@optikerforeningen.dk
www.optikerforeningen.dk

KOMMUNIKATIONSCHEF

Redaktør OPTIKEREN
Lone Helleskov, tlf. 88 44 06 17
lh@optikerforeningen.dk

REDAKTION & LAYOUT

New Beginning ApS,
www.newbeginning.dk

ANNONCESALG

Jette Sterndorff-Jessen
Stibo Complete
Tlf. 76 10 11 47, jsje@stibo.com

TRYK

Jørn Thomsen Elbo A/S, www.jto.dk

NÆSTE NUMMER

OPTIKEREN udkommer 4 gange i 2025

#01 udkommer 03.03

Deadline redaktionelt indhold 12.01

Annoncer bestillingsfrist 03.02

#02 udkommer 30.05

#03 udkommer 01.10

#04 udkommer 30.12

OPTIKEREN ONLINE

www.magasinetoptiker.dk

- ▲ **Transition GEN STM farveskiftende glas**
- Fås i 8 forskellige farver
  - Skifter til kategori 3 farve på kun 25 sekunder
  - Bliver helt klare på mindre end 2 minutter

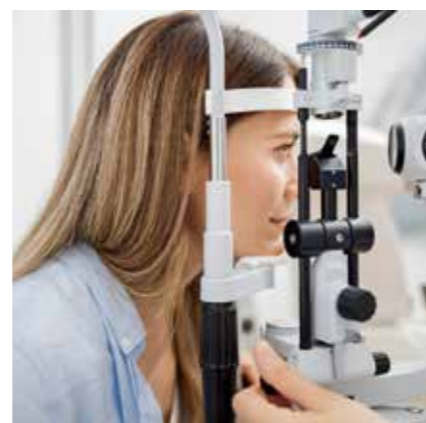
Transitions and the Transitions logo are registered trademarks of Transitions Optical, Inc. used under licence by Transitions Optical Limited. GEN S is a trademark of Transitions Optical Limited. ©2024 Transitions Optical Limited. Photochromic performance is influenced by temperature, UV exposure and lens material. Frames by Ray-Ban®, Transitions® lenses in Ruby. Selected frames may not be available to purchase

06
TRENDBOOK 2025 – TRENDS TO KNOW NOW

20
OPTOMETRISTER KAN
GØRE EN FORSKEL

36
ØGET FOKUS PÅ
TØRRE ØJNE

40
KARRIERESKIFTE
THOMAS ØSTERGAARD PEDERSEN

44
ET KREATIVT
DESIGNLABORATORIUM

INDHOLD

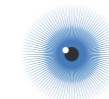
OPTIKEREN #04 2024

- 06 TRENDBOOK 2025 – TRENDS TO KNOW NOW
- 18 DANSK OPTOMETRI I TOPFORM
- 20 HJERNERYSTELSE: OPTOMETRISTER KAN GØRE EN FORSKEL
- 24 OPTOMETRIEN LÆNGE LEVE
- 32 NÅR SYNET DRILLER, DRILLER LÆSNINGEN OGSÅ
- 36 ØGET FOKUS PÅ TØRRE ØJNE
- 40 KARRIERESKIFTE
- 44 ET KREATIVT DESIGNLABORATORIUM
- 48 OPTIKERE BLIVER I HØJ GRAD I FAGET
- 50 KLUMME
- 51 BRANCHENYT

Konference special

SIDE 18-34

OPTOMETRI
KONFERENCE '24

VI SKAL VÆRE I TOPFORM

Er det nødvendigt med en optometrikonference hvert år? Det spørgsmål får jeg af og til. Det korte og enkle svar er JA. Vi er i en branche i rivende udvikling, hvor viden og grænserne for sundhedsfaglige opgaver konstant rykker sig. Som faggruppe og sundhedsprofession skal vi selvfølgelig følge med og leve op til vores forpligtigelse til at sikre danskerne de absolut bedste løsninger på synsområdet. Der kræver, at vi har de rigtige kompetencer og holder os i topform.

I mere end 10 år har Optikerforeningen sammen med Urmagerne og Optikernes Fagforening samt Synoptik-Fonden samlet hele branchen til optometrikonference. I år havde 449 deltagere valgt at bruge weekenden på efteruddannelse. Det vidner både om en stor interesse for vores fag men i særdeleshed også om lysten til at blive endnu dygtigere. Derfor glæder det mig også at fortælle, at vi inviterer til optometrikonference igen næste år.

I dette nummer af OPTIKEREN har vi valgt at lave en hel sektion med interviews, faglige artikler, prisoverrækkelser og højdepunkter fra konferencen (s.18). Det giver efter min mening et godt indblik i, hvad vi som branche formår, når vi samler alle kræfter ét sted.

Kliniske retningslinjer er et vigtigt arbejdsredskab for danske optometriste. De sikrer kunderne og patienterne sundhedsfaglige ydelser af høj kvalitet baseret på den bedst tilgængelige viden. Og her spiller Dansk Selskab for Optometri en afgørende rolle, senest med deres kliniske retningslinje om tørre øjne, som du kan læse på s.36.

I dette nummer kan du også møde optometrist Thomas Østergaard Pedersen i vores artikelserie om karriereskifte (s.40). Han tog springet fra et fuldtidsjob som produktspecialist til at blive underviser på deltid på KEA, fordi det giver ham arbejdsglæde. Det har jeg stor respekt for.

Vi har selvfølgelig også taget pulsen på næste års mest trendy kollektioner på bl.a. SILMO i Paris og er klar med den store inspirerende TREND-BOOK 25 på s.6. Og hvis du vil vide, hvordan man skaber et kreativt designlaboratorium og udvikler en vindsolbrille så kig forbi s.44.

Rigtig god læslyst og tusind tak til alle, der har stillet viden til rådighed i OPTIKEREN gennem året. Det er værdsat. Vi glæder os til 2025.

Per Michael Larsen
Direktør i Optikerforeningen

THE KEY SPRING/SUMMER 2025

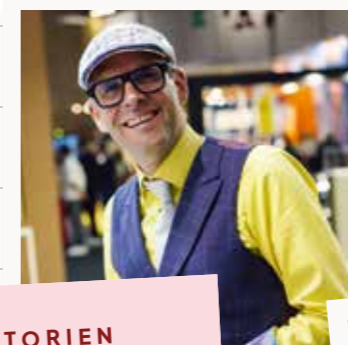
TRENDS TO KNOW NOW

Ny sæson. Nye kollektioner.

OPTIKEREN har besøgt SILMO og talt med danske og internationale stellerandører. Classic Variations, Full Sun, Virtuous Simplicity & Free Colorama er de fire brilletrends, der kommer til at dominere i foråret og sommeren. Her er fokus på skønne farver med lilla, blå og grønne toner i centrum, men det handler også om den rene enkelhed, klassiske stel med nutidige tvist og selvfølgelig solbriller til sæsonens livgivende sol.

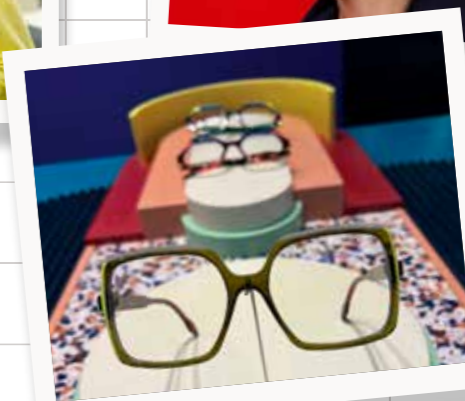
AF PIA FINNE FOTO: PR

CLASSIC VARIATIONS

HISTORIEN BAG DESIGNET

De internationale messer er det oplagte sted at studere udviklingen i branchen og se, hvordan de forskellige kollektioner udvikler sig fra år til år. Her kan du høre historien bag verdens mest populære og trendy brands - og ofte møde designeren, der kan give dig god viden, som du kan bruge hjemme i forretningen.

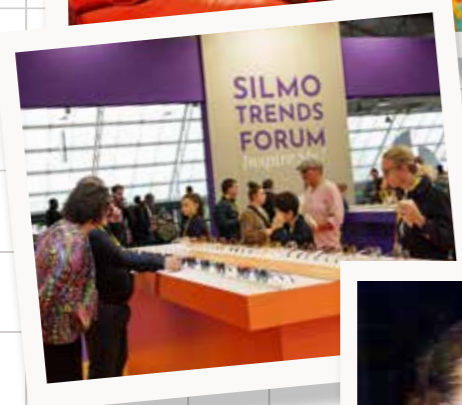
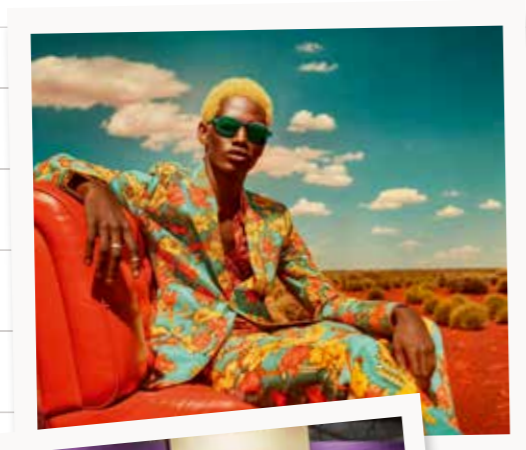

Moden genopfinder konstant klassikere, og briller er ingen undtagelse. Tidløse former er mere populære end nogensinde og et signal om lang levetid og holdbarhed. Vintage design er mindre bogstaveligt og mere moderne med elegante, afslappede linjer. Og så er der ingen tvivl om, at det klassiske tilføres et solidt strejf af 2025.

- MOREL.** Stolt af fortiden og med et klart blik på fremtiden, fejrer MOREL sit 100 års jubilæum med nye modeller, der alle bærer virksomhedens helt specielle DNA.
- Lindberg.** Bog Oak special edition er skabt af 6000 år gammelt egetræ, der har ligget præserveret i en mose. Det forstenede træ har en fantastisk smuk struktur og farve.
- Blackfin.** 60'ernes og 70'ernes runde form i et nyt mat guld udtryk og i en oversize størrelse.
- Vasuma.** Det afrundede cat-eye design tilføjer et strejf af vintage glamour, hvilket gør det italiensk-fremstillede stel til et perfekt valg for dem, der værdsætter den sofistikerede stil fra tidligere tider..
- JF Rey.** 60'ernes oversize acetat stel i smukke farvekombinationer og nye mere kantede former.
- Leisure Society.** Håndværk og elegance forenes i brillekollektionen for år 2025. Udtrykket er klassisk, materialet er titanium.
- Tom Ford.** Formen er velkendt, det transparente stel er helt oppe i tiden, og det samme er den overliggende bro.
- Gucci Eyewear.** Guccis seneste brillekollektion er designet i sin rene form med et miks af sofistikerede detaljer og gedigent håndværk. Materialerne, der bruges i serien, kommer i klassiske og levende nuancer.
- William Morris.** Inspireret af Londons kreative puls og polerede charme. Designgangen er distinkt, og målet er at vise verden, hvad London virkelig handler om.
- TREE Spectacles.** Essensen af minimalisme, ophøjet til et niveau af elegance og harmoni, hvor hver detalje er blevet mesterligt forfinet.

FULL SUN

OVERFLOD AF INSPIRATION
 Noget af det mest fantastiske ved at besøge en messe som SILMO er den vilde inspiration, der er overalt. På standene får man en god fornemmelse af former, farver og materialer i den kommende sæson – men også ved at sætte sig med en kop kaffe eller et glas vin og se på de mennesker, der går forbi. Professionelle brille-entusiaster med en skøn fornemmelse for stil.

Denne trend handler om solbriller. Solbriller spiller en stadig vigtigere rolle – med eller uden sol – og netop som tilbehør er solbrillerne godt integreret i kollektionerne fra de store luksusbrands. Både up coming brilledesignere og etablerede navne tager det sjove, anderledes og levende segment med storm med en bred vifte af originale, logofrie produkter i vilde farver og klassiske udgaver.

- 11. Guess.** Super size i præget acetat og en nude farvenuance, der matcher perfekt ind i trenden i tiden.
- 12. Andy Wolf.** Skønne farver i solen. Solbrillerne er blevet en vigtig accessory og en helt klar måde at udtrykke sin personlighed på.
- 13. EKKIU Eyewear.** Swiss Eyewear Group lancerede EKKIU på SILMO. EKKIU fanger essensen af Generation Z og fejrer deres individualitet med dristige, farverige looks.
- 14. Monkeyglasses.** For første gang ses bæredygtige sportsbriller i 100 pct. genbrugt, certificeret plast, der tidligere levede livet som madbeholdere.
- 15. SILHOUETTE.** Sølvfyldte eventyr kræver fremragende syn. Silhouette Light Management® patenterede glas absorberer flere gule toner på lysspektret, øjnene slapper af, og man får en levende farvekontrast.
- 16. Linda Farrow.** Kollektionen SWEET INDULGENCE omfavner luksus og dekadence med det glamourøse overdimensionerede 70'er-inspirerede look.
- 17. Tom Ford.** Eksklusivt og med masser af stil og attitude. Den brune nuance matcher perfekt ind i tøjmoden, og solbrillen ophøjes til en førsteklases accessory.
- 18. BRIDGE.pdi.** Inspireret af naturens rå elementer og i kombination med endnu mere kraftfulde designvalg søges nye grænser. FLAME er et dristigt nyt design med cylindriske glas.
- 19. Cloé. Ikonisk Cloé.** Mega size solbriller, stel i gulduance og masser af attitude til sommeren.
- 20. Invu.** Dyreprint hittede i 1950'erne. Det legendariske designelement hyldes nu i "Out of Africa" med overdimensionerede, glamourøse solbriller i et smukt leopardmønster.
- 21. X-ide.** I balancen mellem æstetik og funktionalitet er X-ide inspireret af naturens nuancer: Den varme brune, beige, bordeaux og orange beriget med raffinerede detaljer.
- 22. Max Mara.** Uforlignelig fokus på feminin elegance og vitalitet og en arkitektonisk enkelhed med rene geometriske former og raffinerede, rene linjer.

FREMTIDENS MØDESTED

SILMO er stedet, hvor innovative ideer og lovende koncepter kommer til live og former branchens fremtid. I år havde 32.125 fagfolk (52 pct. internationale og 48 pct. franske) valgt at tage turen til Paris for at finde nye kollektioner og produkter hos de mere end 900 udstillere.

Stel, der er sprængfyldt med lyse, muntre farver eller dæmpede og intense nuancer. Monokrome, tofarvede, trefarvede eller flerfarvede rammer ses og i lige så frie former som farvepaletterne. Acetat dominerer med anderledes kombinationer, der skaber spændende overfladeeffekter.

23. Studio Eyewear. Smukt og farverigt. Der leges med nuancerne, der støttes op af ultramarkante former og oversize stel.

24. Götti. Fronten er grå, stængerne er pink og perfekt til børn, der elsker farver.

25. Ørgreen Optics. Lilla er én af de farver, der for alvor ses i brilletrenden lige nu. Formen er enkel, og farven bærer stilen.

26. TREE Spectacles. Elegance, harmoni og en æstetik tonepalet, der skaber personlighed.

27. Face a Face. Legende farvekombinationer i spændende kontraster. Den klare grønne og den fine pink spiller op til hinanden, og lader bæreren gå ud i verden med stil.

28. MYKITA. Fra dyb lilla til ultraviolet. Byd velkommen til de kongelige vibes i sæsonens nye farvepalet. Mørke og underspillede klassiske silhuetter, friske og poppende nuancer.

VASUMA EYEWEAR I DK

Vasuma Eyewear blev grundlagt i Stockholm i 2005 af de 3 venner Jan VANA, Steffen SUNDelius og Lars MALMsten - heraf navnet VASUMA. Sammen ville de skabe et brand med inspiration fra de bedste vintage æraer i 50'erne og 60'erne tilført moderne tvist.

Vasuma's mission er at skabe tidløst design, der understreger - og giver plads til - bæreren egen identitet og personlighed. Stellerne produceres på anerkendte fabrikker i Italien, Japan og Asien, og er fremstillet i high-end materialer med

et skarpt fokus på bæredygtighed. Materialerne varierer fra titanium over svensk udvundet stål til acetat. Sidstnævnte med vægt på Mazzucchelli's M49 formular, som er både bio-baseret og biologisk nedbrydelig.

Med snart 20 års jubilæum er Vasuma listet i over 1000 optik butikker på verdensplan, og nu satses der yderligere på Danmark, idet man har indgået samarbejde med Majbritt Ingemann, som er et velkendt ansigt i branchen.

MAJBRIIT INGEMANN
majbritt.ingemann@gmail.com
Mob +45 2443 6844
www.vasuma.com
info@vasuma.com

#29

DANSKE VINDERE

SILMO d'Or prisene, der anerkender teknisk ekspertise, kreativitet og innovation, blev i år uddelt for 30. gang. Begivenheden tiltrækker stor opmærksomhed fra fagfolk og medier fra hele verden, og i år kom Danmark på vinderpodiet i kategorien Sunglasses - Eyewear Designer med kollektionen CENSUR by Prodesign. Danske SKANS blev hædret med den prestigefyldte SILMO Paris 2024 Responsible Company Prize, som er en anerkendelse af brandets dedikation til bæredygtighed i brilleindustrien.

#30

#31

#32

#33

#34

29. Kirk & Kirk. Azurblå er for de modige. Udtrykket er markant, levende og anderledes, og det udstråler i den grad livsglæde.

30. Ultra Limited. Vildere bliver det næsten ikke, her er alt overdimensioneret; farverne, formen og stallets markante udtryk.

31. Kirk & Kirk. En verden af farverige glasvarer fra 60'erne og 70'erne, hvor lys forvandler objekter, hvor skygger danser og antænder fantasien, er inspirationskilden for K-Lite™.

32. MOREL. I 5 år har MOREL og Jean Nouvel sat deres præg på den ikoniske kollektion, der fortsætter med at overraske med et resolut avantgarde-look.

33. BLACKFIN. Azurblåt metal. Den enkle form får farven til at poppe op og understrege den individuelle stil.

34. JFrey. Grønt og pink. Metal og acetat. Der miks og kombineres, og udtrykket bliver moderne, legende og individuelt.

LOOKING FORWARD
SINCE 1880

Vi har mange styrker

Som del af Shamir producerer vi innovative og prisbelønnede løsninger til livets skiftende behov. Driver Intelligence™ er vores nye teknologi til dem, der ønsker at forbedre deres køreglæde, både nat og dag. Udviklet med AI for at styrke dit syn.

For at yde jer den bedste og hurtigste service er vores National Sales Manager, Anders Hvid Buchholtz, klar til at hjælpe dig.

Vi tilbyder også fantastiske pakkeløsninger med vores mærker TripleX, Nano Vista og meget mere.

Velkommen til vores verden af muligheder

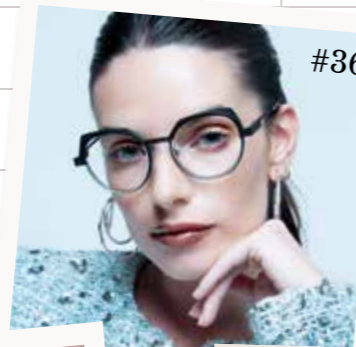
OPTILEKS

LENSES MADE IN SWEDEN, RÄTTVIK SINCE 1975

Kontakt anders@optileks.se eller +45 8110 2770 for mere information

V I R T U O U S
S I M P L I C I T Y

HER SKER DET
I 2025

Et besøg på de store messer i Europa er en inspirerende oplevelse, hvor du både kan se nye kollektioner – men også blive opdateret på, hvad der sker indenfor kontaktlinser, glas og instrumenter. I 2025 kan du glæde dig til opti i München 31. januar-2. februar, MIDO i Milano 8.-10. februar og SILMO i Paris 26.-29. september.

Briller, der går lige til sagen for at formidle en minimalistisk, usminket stil. Det handler om design, der ikke larmer, men som bestemt ikke er kedeligt. Formerne er lette og luftige. Metalstel tager førertrøjen på, men acetatstellene er også med i kapløbet om de rene linjer i en slank udgave.

35. Monkeyglasses. En minimalistisk, ligefrem stil inspireret af 70'erne. Enkelt, men med kant og med rene, slanke linjer i bæredygtigt acetat.

36. JF Rey. UNCOVER-kollektionen af farvede optiske metalstel er specielt designet til kvinder på udkig efter et markant og dristigt design, hvor geometriske former, skarpe vinkler og rene linjer definerer udtrykket.

37. Lookino. Sensift 3490-serien er skabt af det eksklusive XINOX-metal og er den perfekte legekammerat til ethvert barn takket være en unik blanding af lav vægt og holdbarhed.

38. Munic. Enkelhed i sin reneste form. Materialet lever, og formen forstyrres ikke.

39. Leisure Society. Smukt metalarbejde, der er en hyldest til tidligere tiders visionære kunstnere, digtere og håndværkere, der inspirerer til at skabe holdbart og tidløst design.

40. MYKITA. Underspillet og nyskabende med et ubesværet, moderne designsprog, der overlever trends. Af rustfrit stål med 90 pct. genbrugsindhold.

41. BLACKFIN. Det flade metalstel i en smuk nuance af grå giver det enkle udtryk masser af personlighed og karakter.

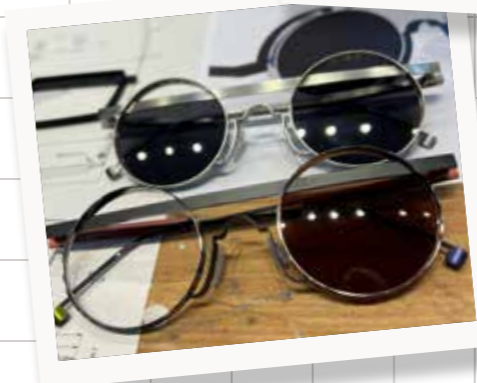
42. Lindberg. Stellet er i 18 karat guld. En isat diamant, der kun ses, når man bøjer hovedet understreger quiet luxury-stilen.

43. Lunor. Rimless er en klar tendens i tiden. Den underspillede minimalisme understreger bærerens personlighed, og spiller her op til det rosaguld stel.

44. Monkeyglasses. Cool oversize med inspiration fra 70'erne og skabt af minimum 60 pct. genbrugt rustfrit stål og bomuldsacetat på stængerne.

45. Moscot. Klassisk elegance og virtuos enkelhed. Metallet spiller hovedrollen, men acetatet får en fremtrædende birolle.

46. Guess. Rosa guld metal og en ultratynd sort acetatkant skaber et spændende og raffineret udtryk, uden der gives køb på enkeltheden.

Silhouette

Born on Earth.
Worn in Space.

Titan Minimal Art.
The Choice on Space Missions for 25 Years.

BRING ON THE DAY

with

PRECISION 1™

BRING ON THE DAY

with

PRECISION 1™

COMFORTABLE WEAR EVEN AT **16 HOURS**⁶⁻⁷

Sphere

For **precise vision**⁶
Long-lasting **comfort**⁶
& Ease of **handling**⁸

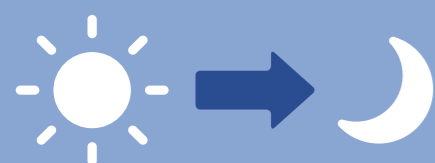

Toric

For a **stable contact lens wearing experience**⁹

As **easy to fit** as a spherical lens⁴

Young, lasting performance seekers need a lens that lasts **from the first to the last hour of their day!**¹

77% are looking for a lens that **lasts over**

12 HOURS¹

INCREASE YOUR EFFICIENCY WITH **SUPERIOR RETENTION + EASE OF FIT**

Sphere

1,3x HIGHER RETENTION²

The **highest lens repurchase rate** by new contact lens wearers of any leading daily disposable brand.^{3*}

Toric

FITTING PRECISION1™ for Astigmatism contact lenses takes only about

50 SECONDS LONGER

than fitting spherical equivalent correction.^{5**}

YOUR OPPORTUNITY TO UNLOCK **GEN Z CONSUMERS**

*New Contact Lens Wearers include patients who are new to contact lenses, as well as patients who switched to a new brand.
**With low to moderate astigmatism up to -2.50D, compared to PRECISION1™ spherical lenses; n=90, p<0.001.

References:

1. Global Brand Architecture Consumer Segmentation and ECP Research Report 2018; Alcon data on file, 2018.
2. GfK - Contact Lens Fits Italy - January 2023 - December 2023 - DAILIEST TOTAL1® and PRECISION1™ have 1.3x higher retention % than DD Sphere Total.
3. Based on data from over 1000 U.S. private practices (July 1, 2021 - March 31, 2022); ABB Analyze Powered by Glimpse.
4. Based on a survey of 35 Eye Care Professionals in Italy and Germany; Alcon data on file, 2021.
5. Venkataraman AP, Karamovic M, Dominguez-Vincent A. Evaluation of fitting characteristics and short-term visual outcomes of a daily toric contact lens in eyes with low to moderate astigmatism. Presented at : BCLA June 9-11 2023; Manchester, UK.
6. Fogt J, Patton K. Long day wear experience with water surface daily disposable contact lenses. Clinical Optometry. 2022(14):93-99.
7. In a prospective, randomized, controlled, double-masked bilateral crossover clinical study; n=113; Alcon data on file, 2021.
8. Cummings S, Giedd B, Pearson C. Clinical Performance of a Novel Daily Disposable Soft Contact Lens. JCLRS [Internet]. 2020Dec.11;4(1):e23-e30.
9. In a study where n=78 eyes; Alcon data on file, 2020.

Alcon

Der er ingen tvivl om, at danske optikere er både nysgerrige og på jagt efter ny viden. Årets konference i Kolding var en stor faglig attraktion med 449 engagerede deltagere, der havde valgt at bruge weekenden på at få et vigtigt indblik i optometriens vigtigste emner.

I vores nye konference sektion bringer vi faglige artikler med foredragsholdere, interviews med udstillere og deltagere samt en stor reportage med højdepunkter fra en begivenhedsrig event med fokus på efteruddannelse, forskning, ny viden og networking.

Vi er klar til fremtiden – sammen med jer!

DANSK OPTOMETRI I TOPFORM

Hana Malá Rytter og Ryan Skibsted Lauridsen vil gerne slå et slag for, at alle i systemet tænker mere på et tværfagligt samarbejde, når det gælder behandling af personer med hjernerystelse.

Optometrister kan gøre en forskel

Ekspertter fra Dansk Center for Hjernerystelse forudser, at optometrister i fremtiden kommer til at medvirke mere aktivt til at understøtte udredningen af følger efter hjernerystelse. De kan også få større betydning for, at personer med længerevarende symptomer efter hjernerystelse kommer sig.

AF BIRGITTE BARTHOLDY FOTO: ANDERS BACH

Optometrister kommer i fremtiden til at spille en større rolle i udredningen af personer med følger efter hjernerystelse, og kan også i højere grad være med til at hjælpe folk med at komme sig. Udviklingen i den retning tog allerede fart, da der i 2021 i kliniske retningslinjer blev givet en såkaldt konsensusbaseret anbefaling til optometrisk samsynstræning til de personer, der oplever længerevarende påvirkning af synsfunktionen efter en hjernerystelse.

"Når der er givet sådan en konsensusanbefaling, betyder det, at vi ikke endnu har forskningsmæssigt belæg for at kunne anbefale optometristernes indsatser, men eksperter på området har god erfaring med

disse indsatser, og det kan derfor overvejes," fortæller lederen af Dansk Center for Hjernerystelse, cand.psych Hana Malá Rytter i sit foredrag med fokus på hjernerystelse på årets optometrikonference.

Men, som hun understreger, kommer der hele tiden ny viden, også om hvordan optometristere kan hjælpe. Al den nye forskning kan man gå på opdagelse i ved at læse i de to vidensrapporter, Dansk Center for Hjernerystelse har udgivet i år med de seneste 20 års forskning om hjernerystelse. Rapporterne, der både findes i en lang og kort version, er tænkt som et opslagsværk og dækker alle relevante fagprofessioner, herunder også optometristere.

"Ambitionen har været at samle alt, hvad vi ved, også om de længerevarende følger," fortæller Hana Malá Rytter.

En af de store nyheder i rapporterne er den nye definition af hjernerystelse, som store, internationale forskningsgrupper i 2023 er blevet enige om.

"Man siger nu åbent og tydeligt, at hjernerystelse er en form for traumatisk skade på hjernen. Den mildeste form for hovedtraume. Den kan være forårsaget af et slag mod hovedet – men også af et slag mod nakken eller et andet sted på kroppen, hvor slagets kraft overføres til hjernen og påvirker hjernen og dens funktion. Der skal gerne være en tidsmæssig sammenhæng mellem den traumatiske påvirkning, og hvordan symptomerne begynder at optræde. Typisk er der ikke noget at se på de konventionelle scanninger, som nogle (men ikke alle) får tilbudt."

Ryan Skibsted Lauridsen

har en kandidat i Optometri og Synsvidenskab fra Aarhus Universitet og arbejder hos Dansk Center for Hjernerystelse bl.a. som projektleder på forskningsprojektet VisCom. Han arbejder også hos Center for Specialrådgivning Aarhus og gæsteunderviser på kandidaten i Optometri og Synsvidenskab.

Screeninger af synet

"Nyt er også et forslag til måden, hjernerystelse diagnosticeres på. Her spiller optometrists viden en rolle i de nye diagnostiske kriterier. Da der stadig ikke findes en objektiv biomarkør, som kan fastslå diagnosen, skal man fortsat gå til en læge, som udarbejder en anamnese, og vurderer, hvorvidt der har været en plausibel skademechanisme og måske tager nogle blodprøver. Det nye forslag går så ud på, at lægen også kan foretage nogle supplerende kliniske undersøgelser," fortæller Hana Malá Rytter.

Når lægen skal diagnosticere hjernerystelse, kan det stadig gøres på baggrund af, om patienten viser tegn på, at hjernefunktionen er påvirket med det samme efter den traumatiske hændelse. Og her er endda kommet en skærpelse, hvor man siger, at hvis der er påvirket hjernefunktion, skal det kunne observeres. Det er ikke længere nok, at patienterne selv fortæller, at de har følt sig omtumlede. En anden måde at stille diagnosen på er at kigge på de første tre døgn og sammenholde dem med kliniske fund eller laboratorietest. Og en tredje måde er at sende patienter til scanning, hvis lægen vurderer en sådan undersøgelse er relevant. Hvis der viser sig noget på scanningen, kan man diagnosticere på den baggrund. 10 pct. får den type diagnose. Hvis patienten ikke opfylder de opstillede diagnosekriterier, men der er mistanke om hjernerystelse, så skal patienten stadig håndteres på samme vis som andre med diagnosen.

Et skub i den rigtige retning

Når der sidste år på baggrund af en stor international konsensus blev fremsat et forslag om, at lægen skal kunne foretage ekstra kliniske prøver, skyldes det bl.a., at der stadig er problemer med, at folk aldrig får deres diagnose, selvom de burde have den. Og det sker også for tit, at folk får diagnosen, selvom de ikke opfylder kriterierne. Men der er tale om et skub i den rigtige retning.

Hvis forslaget bliver implementeret, kan lægen bl.a. inden for de første tre døgn lave en okulomotorisk eller vestibulær screening. Det er et af de domæner, man nu vurderer, er påvirket ved hjernerystelse. Der er også andre domæner. Man kan screene for balanceforstyrrelse, fokusere på kognitiv forstyrrelse eller på en blodbaseret biomarkør. Meningen er, at lægen både kigger på symptomerne og supplerer med mindst én af disse prøver.

"I vidensrapporterne er der også nyt omkring, hvor hurtigt man må lave noget fysisk igen. I dag er der lavet tilstrækkelig forskning til, at vi anbefaler, at man kan starte på fysisk aktivitet allerede to dage efter en hjernerystelse, hvis man kan holde til det, og ens samlede situation tillader det," fortæller Hana Malá Rytter.

Tænk i helhed

Ved hjernerystelse er hovedpine, træthed og søvnvanskeligheder de mest dominerende, vedvarende problemer. Især søvnvanskelighederne har der været for lidt opmærksomhed på.

Hana Malá Rytter mener, der bør være opmærksomhed på søvn alle steder, hvor disse patienter kommer. Hun synes også, at optometriste skal spørge ind til søvn og desuden være opmærksomme på, om patienterne har problemer med depression og andre mentale udfordringer.

"Der er forsket rigtig meget i, hvilken faktor der kan afgøre, at man skal slås længere med en hjernerystelse end andre. Det er endnu ikke lykkedes at pege på én. Men vi kan se, at hvis der er flere risikofaktorer, så er der behov for, at vi følger op mere proaktivt og giver dem en hånd. Hånden skal komme fra både alment praktiserende læger men også andre, der møder de her personer i systemet."

Hana Malá Rytter vil derudover også gerne slå et slag for, at alle i systemet tænker mere på, hvornår et tværfagligt samarbejde er at foretrække. "En tommelfingerregel er, at hvis patienten har tre eller flere problematikker, så giver det mening at tænke tværfagligt. Hvorfor det? Fordi vi kan se, at længevarende følger efter hjernerystelse er påvirket

af mange forskellige ting, ikke kun af synsforstyrrelser eksempelvis, men også af ens livssituation i det hele taget. Tænk på helhed, både i udredning og i behandling. Og tænk individuelt. Den her patientgruppe er i den grad kendetegnet ved, at ikke én sammensætning af behandlinger passer til dem alle sammen."

"Håbet er, at vi hurtigere vil få patienterne udredt ordentligt, så de kan modtage den korrekte behandling"

RYAN SKIBSTED LAURIDSEN

Et lavpraktisk værktøj

Kandidat i Optometri og Synsvidenskab og medarbejder ved Dansk Center for Hjernerystelse, Ryan Skibsted Lauridsen, uddyber i sin del af foredraget, hvordan en screening af det vestibulære og okulomotoriske område nu kan understøtte diagnosen hjernerystelse.

"Hjernerystelsesdiagnosen stilles jo af en læge, men viden omkring det vestibulære og okulomotoriske er relevant for alle fagpersoner, som arbejder med hjernerystelse. Det kan føre til en bedre udredning, en bedre henvisning, og dermed kan vi håbe på en bedre rehabilitering af patienterne," siger han.

Til at undersøge det vestibulære og det okulomotoriske foreslår han, at fagpersoner kan benytte det enkle og lavpraktiske værktøj VOMS, en forkortelse af Vestibular Oculo-Motor Screening. Værktøjet er udviklet til at screene sportsudøvere for hjernerystelse i akutfasen og består af fem testundersøgelsesområder. Følgebevægelser, springbevægelser, konvergensnærpunkt, vestibulær-okulomotorisk refleks (VOR), og Visual Motion Sensitivity (VMS). En instruktion i værktøjet kan bl.a. findes på Dansk Center for Hjernerystelses' hjemmeside.

Ligesom Hana Malá Rytter understreger Ryan Skibsted Lauridsen, at der stadig mangler viden om de visuelle symptomer. Det kan være lysfølsomhed, sløret syn og dobbeltsyn. Men det er ikke de mest hyppige symptomer hos personer med hjernerystelse. Mere dominerende symptomer er træthed, hovedpine og koncentrationsproblemer, og er disse symptomer relateret til nærarbejde, kan én af de underliggende årsager f.eks. være konvergensinsufficiens," fortæller han.

Kommer en patient ind med de symptomer til en fagperson, som arbejder med hjernerystelse, vil jeg ikke nødvendigvis forvente, at de henviser videre til en optometrist eller en neurooptometrist, da symptomerne er subtile – men potentielt kan skyldes synet. Det lægger lidt op til, synes jeg, at man skal undersøge synet efter en

hjernerystelse lige meget hvad. Og det er heldigvis ikke kun mig, der mener det. Internationale retningslinjer i forhold til hjernerystelse, udredning og behandling peger alle sammen imod, at synet skal undersøges. Og det er egentlig uanset, om der er visuelle symptomer til stede eller ej."

En korrektion kan lindre

Ryan Skibsted Lauridsen har et bud på, hvad man især skal have fokus på ved en undersøgelse af en person med hjernerystelse. "Meta-analysen fra 2019 peger på, at op til 43 pct. kan opleve akkommodationsinsufficiens. Det er forholdsvis mange. Så et godt sted at starte: Undersøg akkommodationen. 37 pct. kan opleve konvergensinsufficiens, så lad os undersøge vergenserne. Kigger vi på de to

"Den her patientgruppe er i den grad kendetegnet ved, at ikke én sammensætning af behandlinger passer til dem alle sammen."

HANA MALÁ RYTTER

ting, så er vi i hvert fald okay kørende." Han synes også, det giver god mening at undersøge springbevægelser, følgebevægelser og motilitet i forhold til de ydre grænser.

"Lysoverfølsomhed er straks sværere at undersøge klinisk. Men det er jo også mere igennem anamnesen, at vi opsporer, at der er udfordringer med det. Op til 6,6 pct. af personerne med hjernerystelse oplever en påvirkning af synsfeltet. Det er ikke noget, jeg oplever i min klinik. Men der er indikationer på, at synsfeltet er påvirket, skal det undersøges. Til gengæld oplever jeg ofte, at folk er mere sensitive overfor ukorrigerede styrker. Det vil typisk være de hyperope og presbyope. Så kan en korrektion lindre deres symptom-billede forholdsvis meget."

I øvrigt anbefaler han, at man i alle tvivlstilfælde henviser patienterne videre til en fagfælle med speciale inden for området eller en neurooptometrist.

Angående anbefalingen af, at personer med længevarende visuelle symptomer får mulighed for samsynstræning, mener Ryan Skibsted Lauridsen, at den snart bliver mere videnskabeligt underbygget. Alene i Danmark er forskere i gang med flere

Hana Malá Rytter

er cand.psych. og har en Ph.d. i neuropsykologi og mange års erfaring med forskning og formidling af viden om hjernen, kognition, erhvervet hjerneskade og neurorehabilitering samt klinisk erfaring. Er leder af Dansk Center for Hjernerystelse og desuden lektor i neuropsykologi ved Københavns Universitet og ved neurologisk afdeling på Bispebjerg og Frederiksberg Hospital.

studier af træningens betydning. Desuden er han projektleder på VisCom, hvor der arbejdes på at udvikle værktøjer til at identificere synsproblemer efter en hjernerystelse.

"Håbet er, at vi hurtigere vil få patienterne udredt ordentligt, så de kan modtage den korrekte behandling," siger han.

Du kan læse de to vidensrapporter, der refereres til i interviewet på: <https://dcfh.dk/to-nye-vidensrapporter-om-hjernerystelse-let-hovedtraume>

Optometrien længere leve

Fagligheden og stemningen var helt i top på OPTOMETRIKONFERENCE, hvor 449 optikere, forskere, foredragsholdere, udstillere, studerende og prismodtagere havde valgt at sætte hinanden stævne i Kolding. Her følger glimt fra en fantastisk weekend i optometriens tegn.

AF LONE HELLESKOV FOTO: ANDERS BACH

Forebyggelse & opsporing

Årets konference havde fokus på Forebyggelse & Opsporing, og i udstillingsområdet og de tre foredrags-sale var der stor interesse for emnet, der gav deltagerne mulighed for både at teste produkter og lytte til lærerige foredrag med højt fagligt indhold.

Internationalt topnavn

Deltagerne kunne se frem til at blive tanket op med ny faglig viden på konferencen, der bød på hele 29 foredrag, workshops og rapid sessions med fokus på tidens mest aktuelle emner. Konferencens internationale topnavn indenfor børn og visuel rehabilitering, Patrick Quaid, leverede to populære og veloplagte foredrag under konferencen.

Om lørdagen talte den anerkendte foredragsholder og stifter af VUE Cubed Vision Therapy Clinics i Canada om betydningen af en tidlig indsats over for børn med dysseidetiske udfordringer, mens søndagens præsentation var allokeret til emnet dysfunktion i posttraumatisk hjernesyndrom (mild hjernerystelse - PCS), og hvorfor det er nødvendigt at undersøge for langt mere end bedst mulig visus.

På side 32 kan du læse OPTIKERENS store artikel med den karismatiske og meget vidende irsk/canadiske optometrist, der besøgte Danmark for første gang.

Populære produkter

InnZ Medical var mødt talstærkt op i form af Field Service Engineer Benny Knudsen, Sales Manager Steen Hansen og Field Service Engineer Adam Friis Hansen. Den dynamiske trio fik mange besøg på standen af deltagere, der ville prøve det nyeste udstyr.

"Der har været en enorm interesse for vores nye OCT-scanner, som mange af de store kæder har anskaffet sig, og det smitter af på de mindre butikker, som også gerne vil være med. Den er dyr men også et vigtigt konkurrenceparameter i kampen om kunderne," siger Steen Hansen og tilføjer, at der også har været stor efterspørgsel efter at prøve firmaets håndholdte autorefractor og fuldautomatiske lensmeter, der er de mest populære produkter lige nu.

InnZ Medical har været med på alle optometrikonferencer og ser det som en mulighed for at præsentere virksomheden og produkterne i et større forum og for et nyt publikum, ligesom pleje af eksisterende kunder også er en vigtig del.

På spørgsmålet om, hvornår en konference er en succes, svarer Steen Hansen med et stort grin: "Når vi har solgt en hel masse."

Han tilføjer dog hurtigt, at det er mindst lige så vigtigt at komme hjem med en liste over personer, de skal kontakte efter konferencen.

Udstillere

Deltagere

Fagligt input og hygge

Tina Vindbæk Frederiksen optometrist hos Thiele i Hjørring og indehaver af WB & Co. Optik i Frederikshavn Malene Schramm Karlsen kender hinanden fra studietiden og deres første fælles arbejdsplads hos Thiele i Sæby i 1999. De har holdt sammen lige siden og været afsted på flere optometrikonferencer.

"Vi tager afsted for at blive tanket op med viden, lære noget nyt og i det hele taget se, hvad der rører sig i branchen," siger Tina Vindbæk Frederiksen.

Malene Schramm Karlsen supplerer:

"Her sker rigtig meget på ét sted, og jeg føler, at jeg får ny indsigt og viden om vigtige faglige emner, som jeg kan bruge i min hverdag. Samtidig er det også hyggeligt at mødes med gamle studiekammerater og kolleger, som man ikke har set længe."

De er helt enige om, at konferencen lever op til deres forventninger.

"Vi har bl.a. hørt Dr. Dansons foredrag om telemedicin, og han er bare superdygtig og taler, så alle kan forstå det. Jeg synes også, det er imponerede, hvor mange spændende forskningsprojekter og undersøgelser, der sættes i gang herhjemme, og som kan give os et kig ind i en kundegruppe på en ny måde," mener Malene Schramm Karlsen.

Rød, gul eller grøn?

I år kunne deltagerne møde National Sales Manager, Anders Hvid Buchholtz, fra OPTILEKS. Han var mere end klar til at vise og inspirere optikerne med hele paletten af bl.a. farvede brilleglas, som den svenske virksomhed bl.a. har specialiseret sig i og fremstiller i standardfarver som brun, grå og grøn fra 10-85 pct. Samtidig tilbyder de farver efter ønske i alle indekser og varianter.

Konferencens livsnerve

Det pulserende udstillingsområde er konferencens livsnerve, og de 23 stande blev flittigt besøgt i pauserne. Her kunne deltagerne både afprøve nyt udstyr, teste medicinske produkter, se nye glas og brillekollektioner samt få en professionel snak med de mange dygtige fagpersoner, der hellere end gerne ville fortælle om, hvad der rører sig på deres felt lige nu. På Alcons stand var der stor tilslutning til korte workshops med ny viden om kontaktlinser, der foregik med headset midt i udstillingsområdet.

Stor gensynsglæde

Brug for ny energi med frugt, kaffe og lækre snacks. Deltagerne brugte pauserne til at besøge udstillingen, udveksle erfaringer og hygge med kolleger i branchen, og der blev grinet en hel del, inden det atter gik løs med foredrag, workshops og rapid sessions.

Fire stolte vindere

Spændingen var stor og nervøsiteten ditto hos årets Optimus by Essilor finalister. Efter tre flotte bachelorpræsentationer for en fuld sal kunne Thomas Østergaard på vegne af et enigt dommerpanel afsløre vinderne. Det blev Johanne Folkedal Hole, Cecilie Thoftgaard Jensen, Sabrina Josephsen og Cathrine Sofie Wolstrup Kjeldsen fra Erhvervsakademi Dania, der løb med det eftertragtede trofæ og præmien på 10.000 kr. for deres projekt "Livet med ADOA." Her stiller de bl.a. skarpt på, hvordan optometriste kan forbedre sig som sundhedspersoner i mødet med den svagsynede patient.

Thomas Østergaard begrundede valget således: "Den førsteplads er ekstrem relevant, fordi vi i fremtiden kommer til at tale med nogle andre kunde- og patientgrupper end dem, der er over 50 og bare skal have minus 0,5 eller plus 0,5 mere. Vi kommer til at tale med dem, der er syge, og det er på ingen måde det samme som at tale med dem, der er raske. Det her speciale udmærker sig ved at gå dybere ind i patienter med synslidelser, og hvad der egentlig rører sig i dem. Samtidig har gruppen lavet et kvalitativt studie, hvor man tilegner sig ny viden frem for blot at tjekke, om den viden man har er rigtig. Det er en ekstrem svær disciplin, som denne gruppe har løst til UG."

Prisoverrækkelser

Vi får opmærksomhed

Det var første gang indehaver af Prego, Jesper Jensen, havde en stand på konferencen. Her benyttede han lejligheden til at vise Prego's omfangsrige kollektion af solbriller frem.

"Vi fokuserer på solbriller, hvor stellet er forberedt til styrkeglas og gjort venlige for optikerne, så de f.eks. ikke skal slås med skøre faconer og store PD'er, og det er der stor interesse for," fortæller Jesper Jensen.

Han kender 80 pct. af deltagerne, som han enten har handlet eller handler med, og synes, det er spændende at deltage på en konference med besøg fra alle grene af branchen.

"Det er LinkedIn bare i fysisk form, og jeg ser det som en fantastisk måde at blive set og netværke på. Og så gør det jo heller ikke noget, at Prego er den eneste stalleverandør, for det giver os ekstra opmærksomhed," siger han med et stort smil og tilføjer: "Udstillingsområdet er superfint, og jeg er positivt overrasket over, hvor mange her er, så jeg har ikke rigtig noget at brokke mig over."

Udstillere

Deltagere

Jeg er videbegærlig

"Jeg er på konference hvert år, fordi jeg er videbegærlig og gerne vil følge i den nyeste forskning. Jeg synes, at vi har et utrolig spændende fag med mange forskellige grene at fordybe og specialisere sig i. Konferencens styrke er, at der er emner indenfor alle grene af faget," mener Lene Holm, der er ejer af synstræningsklinikken HjerneRummet på Bornholm.

Hun fremhæver især Patrick Quaid's foredrag om børn og læring.

"I går talte vi om hjernerystelse, og at mange børn med læsevanskeligheder har en hjernerystelse bag sig. Patrick Quaid deler rigtig meget forskning, og det er værdifuldt, fordi vi taler meget om, at synstræning ikke er evidensbaseret. Men der findes forskning, hvis man dykker lidt ned i det. Jeg har også fået input til, hvordan jeg hurtigt kan lave simple træningsøvelser. I dag har jeg hørt CooperVisions foredrag om myopi-kontrol hos børn, og hvordan man kan hjælpe familier til, at deres børn ikke bliver så nærsynede. Det er også god viden."

Det sociale spiller også en rolle for Lene Holm.

"Jeg har tidligere været en del af Nyt Syn og med i Independent Optical Group Nordics og haft en stor kontaktflade – men som eneste neurooptometrist på Bornholm – er det blevet mere ensomt, så jeg nyder i den grad at møde branchen og være samme med mine fagfæller i Forum for Neurooptometrisk Synstræning."

Vigtigt at deltage

Stine Jørgensen, Area Sales Manager hos Johnson & Johnson Vision Care er meget tilfreds med årets konference og fremhæver både den gode stemning og store spørgelyst hos deltagere.

"Det er jo den konference i Danmark, der har flest leverandører og deltagere. Det giver os en unik mulighed for både at skabe og pleje det gode netværk og møde optikere og medarbejdere både fra kæderne og de enkeltstående indkøbsgrupper, så det er klart, vi er med."

Stine Jørgensen fortæller, at de fleste optikere kender Johnson & Johnson, men at der i år har været rigtig mange besøg af studerende, der søger nye input og inspiration.

"De er jo fremtiden, så vi vil gerne være med til at investere i deres uddannelse, og konferencen er en fantastisk lejlighed til at lære dem bedre at kende og fortælle om vores produkter," siger Stine Jørgensen.

Hun tilføjer, at de mere etablerede optikere også har været en vigtig del af besøgene på standen, hvor spørgsmålene om nye produkter og tilpasning har dannet grobund for vigtige faglige snakke.

Udstillere

Prisoverrækkelser

Det bedste speciale

Cand. san. optom Pernille Albring leverede en veloplagt og overbevisende præsentation af sit kandidatspeciale "Et kvalitativt studie om de psykosociale forhold for voksne skelere før og under skelekirurgi". Specialet skrev hun i forbindelse med sin afsluttende kandidatuddannelse i optometri og synsvidenskab fra Aarhus Universitet.

Specialet sikrede Pernille den fornemme og eftertragtede Kandidatprisen by Rodenstock, som hun fik overrakt af Klaus Lindby Jensen, der er Area Sales Manager hos Rodenstock. Med prisen følger en præmie på 10.000 kr. samt en rejse til Ljubljana i Slovenien i maj 2025 med deltagelse i EAOO (European Academy of Optometry and Optics).

Innovativ teknologi

Konferencen giver deltagerne mulighed for at se de nyeste instrumenter helt tæt på og ikke mindst afprøve dem under kyndig vejledning af leverandøren. Her er det resultaterne af en synsundersøgelse baseret på Essilors auto phoroptor, Vision-R 800, der studeres. Phoroptoren måler det individuelle øjes biometriske og optiske egenskaber, og dataene bruges efterfølgende til at skabe brilleglas, der passer 100 pct. til kundens behov.

Dioptri i dybden

Optometristduoen Amond Westi Adersen og Anders Hessellund Sørensen, der begge underviser på Erhvervsakademi Dania, trak fulde huse med deres populære og lærerige workshop: Nethindeundersøgelse med 90-dioptri-linsen, der blev holdt to gange under konferencen. Her fik deltagerne en kort præsentation af linsen og dens mange fordele, bl.a. som supplement til fundusundersøgelsen. Derefter skulle de under kyndig vejledning af eksperterne i praksis prøve og øve teknikken med 90D linsen og spaltelampen, der ifølge underviserne er guldstandard indenfor nethindeundersøgelse.

Tørre øjne i fokus

Kunder med tørre øjne er et velkendt problem hos mange optikere. Men hvad er den nyeste viden, og hvordan hjælper optikeren kunden bedst? Det ved optometrist hos Con-Lens og bestyrelsesmedlem i Dansk Selskab for Optometri, Benjamin Nielsen, alt om. Hans foredrag "Opsporing og behandling af patienter med tørre øjne" var et stort tilløbsstykke. Her præsenterede han DSO's nye kliniske retningslinje om opsporing og behandling af patienter med tørre øjne. Den går i dybden med, hvordan man definerer, diagnosticerer og behandler den multifokale lidelse med udgangspunkt i evidensen.

Du kan læse hele DSO's kliniske retningslinje på side 36 og se hvilke objektive og subjektive undersøgelser der er relevante for diagnosticering af tørre øjne samt hvilke behandlingsmuligheder optometristen og øjenlæger har.

Værdifulde undersøgelser

I øjeblikket er der gang i en lang række nye og spændende undersøgelser og forskningsprojekter indenfor synsområdet herhjemme, og interessen for at høre de dygtige eksperter fortælle om de foreløbige resultater var stor.

MSc. Optom Birte Bay talte om forsknings- og innovationsprojektet "Uopdaget synstab", der sigter mod at udvikle nye, mere proaktive metoder til rettidig opsporing. Det sker bl.a. ved at undersøge, hvor mange ældre der lever med problemet, hvad årsagerne er, og hvorfor der ikke er opstået udredning og behandling.

MSc. Optom Annette Slynghborg gav deltagerne et indblik i forskningsprojektet FOREVER, der undersøger risikofaktorer for øjensygdomme og evaluerer øjenundersøgelser i optikerpraksis. Formålet er at optimere samarbejdet mellem optometriste og øjenlæger og identificere personer, der er i risiko for at få en synstruende øjensygdom.

Fra Københavns Universitet kom postdoc og ph.d., Catharina Thiel Sandholdt og professor og speciallæge i almen medicin, Frans Boch Waldorff, og holdt foredrag om forskningsprojektet DETECT, der undersøger om almen praksis kan spille en større rolle i opsporing af synsnedsættelse blandt ældre patienter med kronisk sygdom.

Klar til fremtiden

Blikfang Optik med butik i Fredericia og fem rullende brillebusser i hele Danmark var mødt talstærkt op til årets konference i form af optometristerne Michael Thomesen, Lone Olsen og Hanne Hasseriis Gormsen samt indehaver Per Skov.

"Efteruddannelse er utrolig vigtigt både for mig og mine medarbejdere. Det er nødvendigt, at vi er opdateret på, hvad der sker i branchen, så vi kan tilbyde vores kunder det bedste indenfor optik. Ved at deltage som et team får vi også et ensartet billede af, hvad det er for en hverdag, vi skal navigere i og bliver samtidig klogere på, hvor vi skal rykke hos hen de kommende år," siger Per Skov.

Hans medarbejdere vælger selv, hvilke foredrag, workshops og rapid sessions, de vil deltage i. "Men vi taler sammen på forhånd for at sikre os, at vi er godt repræsenteret ved de forskellige sessions, så vi efterfølgende kan vende den nye viden på et morgenmøde. Vi bruger også konferencen til at blive inspireret til nye tiltag og møde nogle af udstillerne, der er gode til at opdatere os på, hvordan teknologien kan hjælpe os med at tage de rigtige skridt ind i fremtiden."

Deltagere

På gensyn i 2025

Tak for en fantastisk konference. Vi glæder os allerede til at se dig og dine kolleger til OPTOMETRIKONFERENCE '25 i weekenden 1.-2. november. Her indtager vi atter Hotel Comwell i Kolding og skaber et brag af en optometrievent til alle, der prioriterer efteruddannelse, faglig viden og networking højt. Husk at du kan læse handouts fra dette års konference på optometrikonference.dk

Kom med i Danmarks stærkeste frivillige optikerkæde

I Nyt Syn har du som butiksindehaver 100% selvstændighed og får samtidig en række kædefordele. Du får adgang til superstærke leverandøraftaler, og du bestemmer helt selv, hvilke brillestel du vil have i din butik. Vi hjælper med alt fra forretningsplan til finansieringsløsninger, vi sørger for stærk national, lokal og digital markedsføring, og så får du gode kolleger at sparre med. Vil du høre mere om Nyt Syn eller mulighederne for at være med som non-branded medlem, så kontakt Adm. direktør Søren Pedersen på sp@nytsyn.dk eller på mobil 3078 3067.

nyt syn.

Når synet driller, driller læsningen også

Nogle ordblinde børn har vanskeligheder med at forarbejde lyden af ord, mens andre har svært ved at læse pga. dyseidetiske problemer. Det vil sige, at synet og den visuelle hukommelse er svækket. Optometrist dr. Patrick Quaid leder flere synsklinikker i Canada, der træner de visuelle færdigheder hos den gruppe børn. Han peger på, at optometriste kan være med til at opspore problemerne så tidligt, at bare 20 træningssessioner kan gøre en markant forskel.

AF BIRGITTE BARTHOLDY FOTO: ANDERS BACH

Optometrist og forsker Patrick Quaid er stifter af flere synsklinikker i Canada for børn med dyseidetiske udfordringer.

I sit velbesøgte foredrag på årets optometri-konference i Kolding satte han fokus på dyseidetiske, læsebaserede indlæringsvanskeligheder, og hvad det betyder for børnene.

"Dyseidetisk er dybest set det modsatte af dysfonetisk. Dysfonetisk betyder, at en ordblind har problemer med, hvordan bogstaver og lyde hænger sammen.

Dyseidetisk refererer til den visuelle hukommelse. Tilsyneladende kan de her børn se normalt, men noget i måden, hvorpå deres hjerner bearbejder det, de ser, er svækket.

Børn vågner jo ikke bare på magisk vis en dag og kan læse", siger Patrick Quaid.

"Det er en meget kompliceret proces at få styr på læsningen, og den træning, vi arbejder med på vores klinikker, handler både om fonetik, øjenmotorik og visuel hukommelse. Jeg siger altid til mine neurooptometrist kolleger, at synstræning ikke lærer børnene at læse. Den giver dem de visuelle færdigheder, der er vigtige for, at de kan lære det."

Selv var Patrick Quaid som 8-årig ude for en bilulykke, der bl.a. betød, at han fik taleforstyrrelser og så dobbelt. Alle hans andre fysiske problemer blev hurtigt opdaget, men synsproblemerne blev overset i 18 måneder. Hos de mange øjenlæger og optometriste, hans far tog ham med til, bestod han nemlig altid synstesten. Efterhånden begyndte han selv at synes, at han var dum, fordi han havde så svært ved at læse. Men så på ganske få minutter opdagede en optometrist, at han så dobbelt.

"Det var der, min interesse for synstræning begyndte. I de næste uger lavede optometristen nogle grundlæggende øvelser med mig, der gjorde en kæmpe forskel. Jeg holdt op med at se dobbelt efter en måned og blev på kort tid meget bedre til at læse. Så der behøves ikke en masse komplicerede værktøjer for at løse problemerne," siger han.

Det vigtige bliver overset

Som optometrist har Patrick Quaid i mange år forsket i, hvordan vi opfatter tingene via vores syn. Undervejs fandt han ud af, at synssansen kan både tilsidesætte og underbygge alle de andre sanser. Det er derfor, den har så enorm betydning. Og ikke mindst er den jo vigtig for at kunne læse.

"For mig er evnen til at læse uhyre vigtig for børn af mange grunde. I en rapport i

Canada om børns ret til at lære at læse, fandt jeg kun synet omtalt én gang, men det var en guldklump af en omtale. Der stod, at man ikke kan kalde det en indlæringsforstyrrelse, hvis problemet skyldes hørelse eller et synsproblem, der ikke er blevet behandlet. Jeg foretrækker også selv udtrykket indlæringsvanskeligheder. For vanskeligheder kan du identificere og fjerne."

Tre ud af 10 børn i et klasseværelse i Nordamerika har læseproblemer, og problemet er stigende. Undersøgelser viser, at børn med læseudfordringer bruger mange flere ressourcer på at afkode en tekst, end andre børn, selv om de egentlig måske ser skarpt nok. Det er børn, der af gode grunde ikke kan lide at læse og ikke kan finde ud af at skrive noget af fra tavlen i skolen.

"Forældrene siger ofte til mig: Jeg forstår det ikke. Mit barn er på ingen måde dygtig i skolen, men udenfor klasseværelset, er det både klogt og kan finde ud af mange ting."

Patrick Quaid mener, at man ved en standard synsprøve ofte overser det, som egentlig er galt.

"Vi sætter børnene i en stol og beder dem se på en tavle med bogstaver, uden at de skal bevæge øjnene ret meget. Vi siger, du bestod den prøve, dit syn er godt. Så sender vi dem ud i verden, hvor de skal kunne følge

Bag om Patrick Quaid

Optometristen Dr. Patrick Quaid var hovedtaler ved OPTOMETRIKONFERENCEN '24 i Kolding. Via sin forskning har han oparbejdet en stor viden om visuel rehabilitering af børn og grundlagde i 2014 VUE Cubed Vision Therapy Clinics i og omkring Toronto i Canada. Hans synsklinikker arbejder især med børn, der ser skarpt, men alligevel oplever synsrelaterede problemer som f.eks. konvergensinsufficiens og problemer med øjenmotorikken og den visuelle hukommelse.

en bold med øjnene, skrive og læse. Øjenbevægelserne testes ikke, og de er afgørende. Så en standard synstest siger i min verden kun noget om skarpheden af de billeder, der lander på nethinden. Men et godt syn handler også om, hvordan hjernen sætter de billeder sammen, især når du bevæger øjnene."

Symptomer skal indlejres

Generelt deles synstræning op i tre faser. Den monokulære fase, hvor man arbejder på følgebevægelser, nærindstillingsevnen osv. Derefter videre til det, der kaldes broteknikker, hvor man går fra monokulær til binokulær status. Og så den tredje fase, som fokuserer på visuel behandling og avancerede synsterapiteknikker.

"Der er en række forskellige teknikker, vi kan bruge både til at hjælpe børnene og til at finde ud af, på hvilke punkter de har brug for hjælp. Vi opnår oftest en betydelig reduktion af symptomer ved, at de kommer til en session om ugen på klinikken, og som så forstærkes af træning hjemme fem dage om ugen i 20 minutter. Efter 10-12 sessioner, vurderer vi, hvordan det står til."

Selv om symptomerne hos barnet bliver reduceret, er det vigtigt at fortsætte, indtil de er indlejret og automatiseret, understreger Patrick Quaid. Vergensfacilitet tager f.eks. erfaringsmæssigt mere end 12 sessioner at indleje og er utroligt vigtig for læsningen. Den visuelle hukommelse kan til gengæld hurtigt forbedres hos børn, fordi deres hjerner er så plastiske. Selvom der kan ses en markant forbedring efter 20 sessioner, kræves der derfor i gennemsnit 30 sessioner, før et barn er rehabiliteret og færdig med behandlingen.

Til sidst opfordrer han alle optometristere til at lave nogle simple øvelser med de børn, de oplever har svært ved at læse.

"Jeg synes, det er vores pligt at finde ud af, om læsevanskelighederne skyldes synet, og at vi som minimum stiller spørgsmålet: Kæmper barnet med at læse? Hvis svaret er ja, er der en høj risiko for, at det har et problem enten med øjenbevægelser, akkommodation eller konvergens."

40 til 50 pct. af den menneskelige hjerne bruges på det visuelle, så uhyggeligt meget handler om, at det helst skal fungere, understreger Patrick Quaid. Han mener, at børn ofte bliver bedømt til at have ADHD, når det måske først og fremmest er synet, der driller. En undersøgelse viste f.eks., at der hos unge med ADHD var en meget højere forekomst af konvergensinsufficiens.

"Jeg har haft et barn, der var på Ritalin med et nærpunkt for konvergens på to meter. Hvornår startede det? Da han faldt af en gynge på en legeplads, og han slog baghovedet. Så det skal vi være opmærksomme på, for det er vigtigt. Det er vores børn, vi taler om."

Andre undersøgelser viser, at børn med læseudfordringer i gennemsnit har næsten +1,5 D sammenlignet med kontrolgruppen, som var meget tættere på nul eller lidt på minussiden. Og at børn begyndte at præstere dårligere i skolen ved brydningsfejler over +1,25 D.

"Så vi skal være opmærksomme på hypermetropi. Ofte vil et barn ikke selv nævne, at det har et sløret syn tæt på, for de ved ikke, at det kan være anderledes."

Visuel hukommelsestest

"For at kunne sætte ind tidligt, er det vigtigt at forstå, hvordan børn bevæger sig fra langsomt at afkode ord for ord til at kunne læse hurtigt og nemt. Ortografisk afkodning hedder den proces, kompetente læsere bruger til at gemme de skrevne ord, så

de automatisk kan genkende dem med synet. Jo flere ord vi har gemt i ordbanken, jo nemmere bliver læsningen, og det giver vores hjerner mulighed for at fokusere på forståelse frem for afkodning," forklarer Patrick Quaid.

"Først lærer vi at lytte og forstå de fonetiske regler, og så skal vi også forstå meningen med ordet. Det er der, ortografisk afkodning i øjeblikket stopper. Man siger, at hvis barnet kender lyden og betydningen, klarer det sig. Men faktisk skal børn jo også huske, hvordan ordet ser ud. Ofte ser det anderledes ud, end det udtales. Det kaldes visuel hukommelse. Jeg plejer at bede folk om at stave et ord, så lukke øjnene og stave det baglæns. Der er du virkelig nødt til at bruge din visuelle hukommelse."

"Når vi læser, udtaler vi ikke alle ord indeni, men genkender de fleste. Og hvis barnets syn eller samsyn ikke fungerer, hænger barnet fast i lyden og bliver til et barn, der staver ord forkert. De staver ordene, som de lyder, ikke hvordan de ser ud", siger Patrick Quaid.

I hans synsklinikker bruger de en test, hvor de viser barnet ordet på et flash-kort i fem sekunder, bagefter skriver børnene, hvad de tror, de så. Det er en visuel hukommelsestest. Bagefter siger de ordet til børnene, der skriver ned, hvordan de tror, det staves. På den måde finder de på klinikken ud af, om børnene staver mere rigtigt, når de går efter lyden. Hvis de gør det, vil de kunne få udbytte af synstræning.

Et overset problem

Med en test på en synstavle kan man finde ud af børns synsstyrke, men Dr. Patrick Quaid gør opmærksom på, at man med synstavlerne ikke altid opdager børn med dyseidetiske udfordringer. "Vi finder ikke dem, der har svært ved at følge en bold med øjnene, skrive og læse pga. problemer med akkommodation og vergensfacilitet," siger han.

The clariti® 1 day family.

Here to stay. Future ready.

Eye care professionals agree on the benefits of **one-day SiHy** contact lenses.¹

92%

agree that SiHy one-day lenses are the **best choice for healthy** contact lens wear.¹

87%

agree that **to prevent drop out**, they should refit to SiHy one-day lenses.¹

92%

agree that SiHy one-day lenses provide **the best benefits for patients**.¹

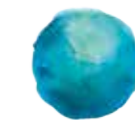
Eye care professionals agree that the clariti® 1 day family **helps new wearers easily adapt** to contact lenses.²

clariti® 1 day is the easy choice for health.

clariti 1 day family of contact lenses has UV blocking to help protect the eye.*

Contact your Category Consultant to learn more.

CooperVision®

* Warning: UV-absorbing contact lenses are not substitutes for protective UV-absorbing eyewear, such as UV-absorbing goggles or sunglasses, because they do not completely cover the eye and surrounding area. Patients should continue to use UV-absorbing eyewear as directed. ¹ Orsborn G, Dumbleton K. Eye Care Professionals' Perceptions of the Benefits of Daily Disposable Silicone Hydrogel Contact Lenses, Contact Lens and Anterior Eye, 42 (2019) 4:3737379. CVI data on file 2018. Survey results of ECPs in US, UK and Japan, n=300. ² CVI data on file 2022. Verve Online Brand Survey with ECPs who recommend somoficon A for new wearers in US, Spain, Italy, UK and Korea. n=249 (82% strongly agree/agree).

ØGET FOKUS PÅ TØRRE ØJNE

Tørre øjne er et emne, der i stigende grad forskes i både herhjemme og i udlandet. Danske optikere møder flere kunder og patienter i deres butikker og klinikker, der er generet af den komplekse øjenlidelse. I efteråret kom Dansk Selskab for Optometri med sin kliniske retningslinje for tørre øjne. Den beskriver bl.a., hvordan du diagnosticerer lidelsen, hvilke hjælpemidler du kan anvende, og hvornår du skal henvise videre til øjenlægen. Du kan læse retningslinjer her:

Tørre øjne er en multifaktoriel lidelse af øjets overflade, karakteriseret ved et tab af tårefilmens balance (homøostase), ledsaget af okulære symptomer, hvor instabilitet og hyperosmolaritet af tårefilmen, inflammation og skader på øjets overflade samt neurosensoriske afvigelser spiller ætiologiske roller¹. Det er kompliceret at præcisere prævalensen af tørre øjne, da der er stor variation på kriterierne i de epidemiologiske studier. Fra TFOS DEWS II delrapporten "Epidemiology", har man bl.a. undersøgt prævalensen af tørre øjne baseret på symptomer med eller uden kliniske tegn, denne blev estimeret til mellem 5 og 50 pct.². Risikofaktorer for udvikling af tørre øjne kan inddeles i modificerbare og ikke-modificerbare. Modificerbare risikofaktorer kan f.eks. være computerbrug, kontaktlinsebrug, miljø eller medicin. Ikke-modificerbare risikofaktorer kan være alder, køn (kvinder), etnicitet (asiatisk) eller bindvævsygdomme (Sjögrens syndrom)².

Det er en forudsætning for at kunne behandle tørre øjne korrekt, at man er bekendt med de subtyper, det kan inddeles i. Dansk Selskab for Optometri (DSO) kan anbefale den internationalt bredt anvendte klassifikation fra TFOS DEWS II delrapporten "Definition and Classification"¹. Der findes to primære subtyper af tørre øjne, vandmangel og evaporativ samt en blanding af disse¹. Ved suptypen vandmangel har patienten en lav tårevolumen, med normal fordampning, f.eks. ved Sjögrens syndrom, obstrueret tårevej eller bivirkning fra systemiske medicin.

Ved suptypen evaporativ har patienten høj fordampning, med normal tårevolumen, f.eks. ved dårligt lipidlag pga. tilstoppede meibomske kirtler, også kaldet meibomian gland dysfunction (MGD), samt blefaritis.

Hvis patienten har både lav tårevolumen og høj fordampning kategoriseres det som blandings tørre øjne.

For at kunne kategorisere patienten korrekt, skal der laves en udførlig analyse. Det anbefales i TFOS DEWS II delrapporten "Diagnostic Methodology", at man i sin undersøgelse laver en grundig anamnese og anvender et valideret symptomspørgeskema, som f.eks. Ocular Surface Disease Index (OSDI) eller Dry Eye Questionnaire (DEQ-5), til at kvantificere symptomer^{3,4}. Derudover foreslår de, at man foretager en eller flere af følgende tests af homøostasen: Tear break-up time (TBUT), osmolaritet (måling af saltindhold i tårene) og staining af øjets overflade. Hvis symptomspørgeskemaet og minimum én af homøostase-testene er positive for tørre øjne, kan diagnosen stilles,

hvorefter der laves kliniske tests for at afdekke, hvilken subtype patienten tilhører⁵.

Den evaporative subtype er lipidrelateret, og kliniske test bør inkl. undersøgelse af de meibomske kirtler samt øjenlåg og blink. Ved subtypen vandmangel er det tårevolumen, der er nedsat, og man kan med fordel måle tåremensikens højde eller lave Schirmers test.

Det ultimative mål for behandling af tørre øjne er ifølge TFOS DEWS II at genoprette homøostasen af øjets overflade ved at bryde den onde cirkel og finde en langtidsvirkende behandling, der forhindrer tilbagevending og genopblussen af symptomer⁶. Målet for behandling af tørre øjne vil ofte være at symp-

VÆRD AT VIDE

Formålet med kliniske retningslinjer er at understøtte en ensartet og evidensbaseret optometrisk synsundersøgelse på tværs af optikervirksomheder og skal ses som et arbejdsredskab, der bygger bro mellem forskning og klinisk praksis, hvilket vil styrke optometristens beslutningsgrundlag for udførelsen af sit arbejde. Herved sikres der høj patientsikkerhed samt rygdækning og støtte til optometristen i kritiske situationer.

Foruden den kliniske retningslinje for tørre øjne har DSO publiceret fire andre retningslinjer.

Se mere på: www.medlemsnet.dk/kliniske-retningslinjer

Ved undersøgelse af en patient med tørre øjne uden kendskab til vedkommendes tidligere journal, bør følgende tillægges anbefalingerne fra den kliniske retningslinje omhandlende Den optometriske synsundersøgelse.

Subjektiv Anamnese	Objektiv Anbefalede undersøgelser	Analyse Analyse af resultater	Plan Behandlingsalgoritme oversat fra TFOS DEWS II
<p><i>I anamnesen bør der tilføjes fokus på spørgsmål relateret til opklaring af årsag til tørre øjne, f.eks.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Hvilke gener oplever du? Hvornår opstod dine gener? Hvornår er det værst? Forværes det ved særlige aktiviteter? Er det begge øjne? Har du tidligere været i behandling for tørre øjne? <p><i>Risikofaktorer:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Rygning Medicin Kontaktlinsebrug Miljø mm. <p><i>Symptomer relateret til tørre øjne, helst kvantificeret med spørgeskema, eksempelvis:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Ocular Surface Disease Index (OSDI) Dry Eye Questionnaire (DEQ-5) 	<p>Homøostatetest:</p> <ul style="list-style-type: none"> Non-invasive Tear Breakup Time (NIBUT) (Foretrukket) alternativt Fluorescein Tear Breakup Time (FBUT) Osmolaritet Staining af øjets overflade <p>Kliniske test:</p> <ul style="list-style-type: none"> Prioritér de mindst invasive test først. <p>Inflammation af øjets overflade:</p> <ul style="list-style-type: none"> Conjunktival hyperæmi <p>Vurdering af øjenlåg</p> <ul style="list-style-type: none"> Blefaritis og demodex Meibomske kirtler, antal og sekretion Lid wiper epitheliopathy <p>Tårevolumen</p> <ul style="list-style-type: none"> Tåremenisken højde Schirmers test <p>Skade på øjets overflade</p> <ul style="list-style-type: none"> Conjunktivale folder <p>Ekstra undersøgelser, hvis det er tilgængeligt</p> <ul style="list-style-type: none"> Meibography 	<p>Subtype klassifikation:</p> <p><i>Evaporativ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Lipid relateret Meibomian gland dysfunction (MGD) <p><i>Vandmangel</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Nedsat tårevolumen <p><i>Blanding</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Både lipid relateret og nedsat tårevolumen 	<p>Stadie 1</p> <ul style="list-style-type: none"> Information om tilstanden Modificering af miljø Information om eventuelle kostrelaterede modifikationer (eks. Omega-3 fedtsyrer) Identifikation og potentiel modificering af systemisk eller topikal medicin Øjendråber, hvis der er MGD, overvejes lipidholdige supplementer (eks. lipidbaserede øjendråber) Øjenlågshygiejne og varmepude <p>Stadie 2</p> <ul style="list-style-type: none"> Ikke-konserveret øjendråber til at minimere hypersensitivitet induceret af konserveringsmidler Tea tree oil behandling for Demodex (hvis relevant) Tårekonservering: <ul style="list-style-type: none"> Punktal okklusion Vådkammerbriller Behandling natten over (som salve eller vådkammer apparater) Fysisk varme og ekspresion af de meibomske kirtler (i klinikken) Intense pulsed light therapy for MGD (i klinikken) Receptpligtige midler til at håndtere tørre øjne som eks.: <ul style="list-style-type: none"> Lokal antibiotika appliceret på øjenlågskanten for anterior blefaritis (hvis relevant) Lokal kortikosteroid (begrænset periode) <p>Stadie 3</p> <ul style="list-style-type: none"> Oral secretagogue Serumøjendråber Terapeutisk kontaktlinsebrug: <ul style="list-style-type: none"> Bløde bandage linser Formfaste skleral linser <p>Stadie 4</p> <ul style="list-style-type: none"> Lokal kortikosteroid i længere perioder Amnionhinde oversyning Kirurgisk punktal okklusion Andre kirurgiske muligheder (eks. Tarsorrafti, spytkirteltransplantation)

tomlindre og ikke kurere, derfor er forventningsafstemning vigtigt, så patienten er indforstået med den forventede effekt.

I TFOS DEWS II delrapporten "Management and Therapy" har de udarbejdet en behandlingsalgoritme inddelt i fire stadier med anbefalede behandlinger⁶. Denne algoritme skal ikke tolkes som en fast fremgangs-

måde, man kan benytte til alle patienter, da tørre øjne er en lidelse, hvor den rette behandling varierer fra patient til patient. Algoritmen er derimod tiltænkt at være et redskab til at organisere behandlingsmulighederne. Der er i forbindelse med behandlingsalgoritmen bl.a. taget højde for evidensniveau, sygdommens ætologi og sværheds-

grad. Det første stadie består primært af let tilgængelige behandlingsmuligheder til tørre øjne af mixed ætologi. De efterfølgende stadier omfatter behandlinger, der adresserer specifikke problemer. Foruden påvist effekt af interventionen, er risiko for bivirkninger og økonomi også faktorer der bør inkluderes i valg af behandling⁶.

Benjamin Nielsen er optometrist med en Kandidat i Optometri og Synsvidenskab samt bestyrelsesmedlem i DSO og har med hjælp fra sine kolleger i bestyrelsen og input fra professionen udarbejdet retningslinjen om tørre øjne.

Når behandling er iværksat, er det vigtigt at lave opfølgning på effekten. De fleste studier på behandlinger relateret til tørre øjne strækker sig over 1-3 måneder, og man forventer ikke ændring i effekten ud over denne periode. En fornuftig opfølgningstid kunne derfor være indenfor dette interval, det afhænger dog af sværhedsgraden⁶. Er der kliniske tegn på svært tørre øjne, såsom corneal neovaskularisation eller mikrobiel keratitis,

bør behandlingsplan og opfølgningstid afspejle dette⁶.

Flere af de nævnte behandlingsmuligheder er receptpligtige midler og/eller kirurgiske indgreb, som skal administreres af egen læge/øjnelæge. Man har derfor også et ansvar som optometrist for at henvise til rette instans, hvis det mistænkes, at en supplerende eller anden behandling er nødvendig.

REFERENCER

¹ Craig JP, Nichols KK, Akpek EK, Caffery B, Dua HS, Joo CK, et al. TFOS DEWS II Definition and Classification Report. Ocul Surf. 2017;15(3):276-83.

² Stapleton F, Alves M, Bunya VY, Jalbert I, Lekhanont K, Malet F, et al. TFOS DEWS II Epidemiology Report. Ocul Surf. 2017;15(3):334-65.

³ Schiffman RM, Christianson MD, Jacobsen G, Hirsch JD, Reis BL. Reliability and Validity of the Ocular Surface Disease Index. Archives of Ophthalmology. 2000;118(5):615-21.

⁴ Chalmers RL, Begley CG, Caffery B. Validation of the 5-Item Dry Eye Questionnaire (DEQ-5): Discrimination across self-assessed severity and aqueous tear deficient dry eye diagnoses. Contact Lens and Anterior Eye. 2010;33(2):55-60.

⁵ Wolffsohn JS, Arita R, Chalmers R, Djalilian A, Dogru M, Dumbleton K, et al. TFOS DEWS II Diagnostic Methodology report. Ocul Surf. 2017;15(3):539-74.

⁶ Jones L, Downie LE, Korb D, Benitez-Del-Castillo JM, Dana R, Deng SX, et al. TFOS DEWS II Management and Therapy Report. Ocul Surf. 2017;15(3):575-628.

Stil skarpt på nye jobmuligheder

Med den toårige kandidatuddannelse i Optometri og Synsvidenskab får du mulighed for klinisk arbejde i samarbejde med øjenlæger i hospitals- og sundhedsvæsenet, undervisning, forskning og udvikling af synshjælpemidler.

Find mere info på kandidat.au.dk eller scan QR-koden:

Ansøgningsfrist d. 1. marts 2025.

AARHUS UNIVERSITY

Thomas Østergaard Pedersen har aldrig været bange for udfordringer – hverken de faglige eller personlige, så en temmelig kold efterårsdag hoppede han i Kolding Fjord til ære for OPTIKEREN men også for at vise, at han mener, hvad han siger.

SPR

Optometrist Thomas Østergaard Pedersen har taget store spring og prøvet mere end de fleste i sin karriere, lige fra chefjobs til stillinger som produktspecialist og Clinic Talent Manager. Nu er han tilbage, hvor det hele begyndte for næsten 30 år siden – nemlig som lykkelig underviser på optometristuddannelsen.

AF LONE HELLESKOV FOTO: ANDERS BACH

Passionen for faget er stor. Det samme er glæden, når studerende på optometristuddannelse på Københavns Erhvervsakademi (KEA) forstår kompliceret teoretisk stof og efterfølgende får en oplevelse af at lykkes med de praktiske undersøgelser i synsprøverummet.

Thomas Østergaard Pedersen forlod i begyndelsen af året jobbet som produktspecialist hos KM Optics for at blive underviser på deltid på KEA. Og det er én af de bedste beslutninger, han har taget i sin karriere.

"Jeg elsker at være lærer. Jeg elsker at undervise. Jeg elsker at fortælle mennesker om noget, der kan synes megakompliceret og så prøve at forklare det, så det er intuitivt forståeligt," siger Thomas Østergaard Pedersen.

Hans speciale på KEA er kerneoptometrien, og han underviser primært første års studerende.

"I de senere år er der kommet et øget fokus på sundhedsscreeninger og øjensygdomme indenfor optometrien. De er vigtige appendiks til vores fag, men jeg er mere optaget af kerneoptometrien og beskæftiger mig med, hvordan vi laver en rigtig god synsprøve, og hvis jeg har et lille appendiks, er det håndtering af samsynsproblemer. På skolen har jeg bl.a. fået mulighed for at være støttelærer i vores synsprøveklivniker, når de studerende skal ned og træne færdighederne i klinikken. Sammen med teorilæreren er det min op-

"Når nogen har spurgt: Thomas hvad er din femårsplan, så er jeg altid blevet lidt bange. Min karriere er mere sådan kommet flyvende."

gave at supervisere dem i, hvordan de skal udføre en god synsprøve, og det giver mig en helt særlig energi, hvis jeg kan give dem en aha-oplevelse, hvor de går fra undrende til at forstå stoffet og sammenhængen," fortæller Thomas Østergaard Pedersen.

Han mener, at man godt kan blive ramt af lidt snobberi, fordi man kun underviser de helt nye.

"Men for mig er det lige så vigtigt at give en ny studerende en aha-oplevelse som en på 7. semester. Det er ligegyldigt for mig, hvem der får den – bare de får den."

Let at komme tilbage

Thomas Østergaard Pedersen startede sin karriere med at undervise i optometri i 12 år på Randers Tekniske Skole og Teknisk Erhvervsskole Center på Frederiksberg, og

selvom det er 17 år siden,

han sidst stod med ryggen mod tavlen, synes han, det har været overraskende let at komme tilbage til undervisningsmiljøet.

"Det ligger fuldstændigt naturligt for mig at være på KEA, og jeg har

en følelse af at være kommet hjem," siger Thomas Østergaard Pedersen.

Af positive sider ved jobbet fremhæver han muligheden for at få lov til at nærde sit kernefag, som han udtrykker det.

"Nu bliver jeg næsten rørstrømsk, men det er utrolig fedt, at jeg nu kan sætte mig ned med fagbøgerne, hvor nogle jo er spritnye, og så gå helt i dybden med en lillebitte ting og sidde en hel aften og læse op på det, fordi jeg ved, det har betydning for, hvordan jeg underviser i morgen."

Er der noget i dit nye job, som har været krævende?

"Jeg vil måske ikke bruge ordet krævende, men jeg har skullet vænne mig til, at de studerende i dag ikke er en homogen gruppe, som da jeg underviste sidst, hvor de alle havde en læreplads og var blevet forhåndsudvalgt af optikerne. Det betød, at de havde set mange af tingene før, de opførte sig pænt, var belevne og kunne tale med kunder, og så skulle vi lære dem noget optometri. Nu kommer de ind på skolen som på enhver anden uddannelse, og nogen har aldrig været i en optikerforretning før, så de er

ING

UD I DET

studentikose unge mennesker. De bliver dygtigere rent fagligt, men det er først, når de kommer ud i butikken, de for alvor lærer at være sammen med andre mennesker og forstår, hvor vigtig kontakten med kunderne er.

Vild med smiger

Thomas Østergaard Pedersen har to meget lange ansættelser i sin karriere først som underviser på skolerne og senere ni år i Memira som klinik- og regionschef og senere Project Manager og Quality Manager. Derud-

over har han prøvet forskellige jobs af i kortere perioder for at afsøge, hvad optometrien kan, og hvilke afkroge der findes ud over kernen. Han har enkelte gange været i en livssituation, der har gjort, at han ikke kunne fortsætte på sin arbejdsplads bl.a. på grund af sygdom i den nære familie, men han er altid kommet godt videre.

Har du planlagt din karriere?

"Prøv og kig på den, ha ha. Nej det har jeg aldrig, og når nogen har spurgt: Thomas hvad er din femårsplan, så er jeg altid blevet lidt bange. Min karriere er sådan lidt kommet flyvende. Nogle gange har jeg da tænkt og ønsket, at jeg lige var stoppet op, men jeg er ikke typen, der stiler mig selv spørgsmål som: Hvad kan ulempen være ved det her job? Bliver det alt for trivielt eller for sælgeragtigt? Jeg tænker, nu går vi ind i et nyt spændende projekt. Sådan var det med Synoptik, Specsavers og KM Optics, og de ulemper, der kunne være i farvandet, ser jeg ikke. Jeg har sådan en Honey-moon på et halvt års tid, og så finder jeg ud af, åh nej det her holder ikke," fortæller Thomas Østergaard Pedersen og tilføjer:

"Jeg elsker at være lærer. Jeg elsker at undervise. Jeg elsker at fortælle mennesker om noget, der kan synes megakompliceret og så prøve at forklare det, så det er intuitivt forståeligt."

"Og hvis nogen siger: Det tror vi, du vil være rigtig god til Thomas, så er jeg solgt. Jeg er en sucker for smiger."

Populært foredrag

På spørgsmålet om, hvad hans karrieres højdepunkt er, slår Thomas Østergaard Pedersen først en kæmpe latter op, tænker længe og svarer så:

"Jeg kigger ikke efter højdepunkter. Men forleden holdt jeg foredrag for næsten 100 mennesker i Urmagerne og Optikernes Fagforening, hvor jeg havde køgt alt det, jeg har lært og erfaret ned til en bouillonterning om den nyeste viden indenfor optometri samt binokulært syn og effektive metoder til at håndtere problematikkerne på. Det var med andre ord koncentratet af mange års erfaring, hvor jeg trak på alt det, jeg har lavet, og hvad der er vigtigt lige nu. Deltagerne var 2/3 af den gamle garde og 1/3 nye optometriste, der alle vil noget med faget, og det var fedt at have dem på samme hold og kunne spille op til dem begge. Det var et højdepunkt for mig."

Thomas Østergaard Pedersen har ingen ambition om at være den, der rykkede optometrien fra A til B, men med sine foredrag vil han gerne hjælpe optikere, der har været uddannet i mange år til at få den nyeste viden på en tilgængelig måde og vise dem, hvordan de konkret kan bruge den. For det gør dem til både dygtigere og lykkeligere optometriste, når de skal hjælpe kunderne, mener han.

Optikerne skal føle sig trygge

Thomas Østergaard Pedersens nye foredrag handler om patientkommunikation, som er mere aktuelt end nogensinde, da optometri i stigende grad bliver et sundhedsfag med ny teknologi som Fundus og OCT. Det giver nye muligheder for diagnosticering – men stiller også krav til både nyuddannede og erfarne optometriste, når de skal formidle resultaterne af undersøgelserne.

Thomas Østergaard Pedersens erfaring fra hans tid i bl.a. Memira er, at danske optikere ikke er klædt på til at tale med syge patienter, som vi kommer til at se flere af i fremtiden. Patientkommunikation er allerede et valgfag på KEA, men der

er 90 pct. af de uddannede optikere, der ikke har haft faget. Derfor er det relevant at tilbyde det som både efteruddannelse på skolen og aftenforedrag, mener han.

"Jeg kommer til at holde foredrag om, hvad forskellen er på at kommunikere med en kunde og en patient. Både for, at patienten får tryghed men faktisk lige så meget for, at optikeren får tryghed. Jeg har hørt flere optikere sige, at de ikke ved nok om, hvordan de skal vurdere billederne, og jeg er bekymret for, at vi har nogle optikere, der kan brænde ned på det. De kan selvfølgelig sende billederne ind til en øjenlæge, men hvad gør de den dag, de skal fortælle en kunde, at han eller hun har en synstruende sygdom, hvis de ikke har redskaberne til at håndtere det?" spørger Thomas Østergaard Pedersen.

Han ser frem til at følge udviklingen og har for måske første gang i sin karriere også et bud på, hvor han ser sig selv om fem år.

"Jeg håber, at jeg er ansat på fuld tid på KEA og underviser vores dygtige studerende. Samtidig vil jeg meget gerne være med til at flytte faget ind i fremtiden bl.a. via den nye studieordning, som vi arbejder på i øjeblikket med fokus på mere skole og teori og mindre praktik.

"Jeg har flirtet med undervisningsvejen en del gange i min karriere og talt med Anette Ristorp Ohlsen, der er studieansvarlig og lektor på KEA, om at komme tilbage i undervisningslokalet, og nu var tiden inde til at tage springet," fortæller Thomas Østergaard Pedersen.

BLÅ BOG

NAVN

Thomas Østergaard Pedersen, 57 år.

UDDANNELSE

Uddannet optometrist fra Optikerhøjskolen i Randers 1992. Master i Public Health fra Københavns Universitet 2007.

KARRIERE

Optometrist hos Hans Laursen 1993-1995. Herefter underviser i optometri på Randers Tekniske Skole 1995-1999 og Teknisk Erhvervsskole Center på Frederiksberg 2000-2007. Optical Education and Concept Manager samt faglig konsulent hos Synoptik 2007-2009. Arbejdede som Optometry Specialist hos Øjenlægernes Hus 2009-2011. I årene 2011-2021 hhv. klinik- og regionschef, Project Manager og Quality Manager hos Memira Eyecenter. 2021-2022 Clinical Talent Manager hos Specsavers. Herefter produktspecialist hos KM Optics i 1 år og 2 måneder. Fra januar 2024 underviser på KEA på deltid. Medlem af dommerkomitéen, der uddeler Optimus by Essilor prisen. Foredragsholder med fokus på den nyeste viden indenfor optometri, det binokulære syn og patientkommunikation.

Se mere på www.linkedin.com/in/thomasopedersen

FRITID

Thomas Østergaard Pedersen bor i Valby og har datter på 15 og en søn på 21 fra et tidligere forhold. I fritiden vinterbader han i Hvidovre Lystbådehavn og er vild med outdoor sport. Han står på ski, kører på mountainbike og tager ofte på vandreture.

3 KARRIERERÅD FRA THOMAS

Find en niche

Kig ud i alle dele af optometrien og find en niche, som, du synes, kunne være interessant, så du ikke ender med at sidde i en position, hvor du laver det samme hver dag. Det er ikke afgørende, om det er nogle helt specielle hornbrillestel, samsynsvurderinger eller smarte glas, du fordyber dig i.

Få mere viden

Tag på efteruddannelse – ikke kun for at lære noget nyt men også for at gøre din hverdag mere spændende. Meld dig til så meget som muligt – du får altid noget med hjem.

Søg nye veje

Prøv forskellige dele af branchen af og vær ikke bange for at springe ud i noget nyt. På den måde finder du ud af, hvor dine kernekompetencer ligger. Bliv konsulent et år, rejls rundt og sælg brillestel eller gør noget helt andet, som du har lyst til. Der er ingen arbejdsløshed i vores branche, og der er intet i optometrien, der forandrer sig så meget, at du ikke kan hoppe på den bus igen.

Et kreativt designlaboratorium

Hvordan skaber man en vinderbrille? Det ved Lars Flyvholm og Design Eyewear Group alt om. Her fik en gruppe danske og franske designere frit spil. De mødtes i en kreativt rum, og resultatet blev solbrillen CENSUR, der vandt SILMO d'Or 2024.

AF PIA FINNE FOTO: PR & PIA FINNE

Når kreative mennesker får frit spil, opstår der nye, innovative tanker og idéer. For Design Eyewear Group blev det en ny måde at tænke designproces på, da danske og franske designere samledes i et rum, hvor de faste rammer blev opløst, og designerne fik mulighed for at lege og skubbe til grænserne for traditionelt brille-design. Den kreative legeplads er nu blevet en ny del af Design Eyewear Groups kreative proces kaldet DANCE Design Lab.

"Vi ville skabe et innovativt, kreativt frirum uden krav om, at det skulle ende ud med et konkret produkt. Em form for designlaboratorium og kreativ legeplads, hvor

designerne kunne tænke nye, innovative tanker, og hvor regler blev sat til side, så kreativiteten kunne få frit spil," fortæller Lars Flyvholm, CEO i Design Eyewear Group.

Grænserne blev skubbet, og der kom et resultat ud af den kreative legeplads, der blev skabt for tre år siden i en lejlighed i København, og i september vandt CENSUR by

Prodesign SILMO d'Or 2024 i kategorien Sunglasses - Eyewear Designer.

"Der var fantastisk dejligt at få prisen til Danmark," lyder det fra Lars Flyvholm, og han understreger, at

man også fremadrettet vil arbejde videre med designfilosofien bag det innovative in-house initiativ.

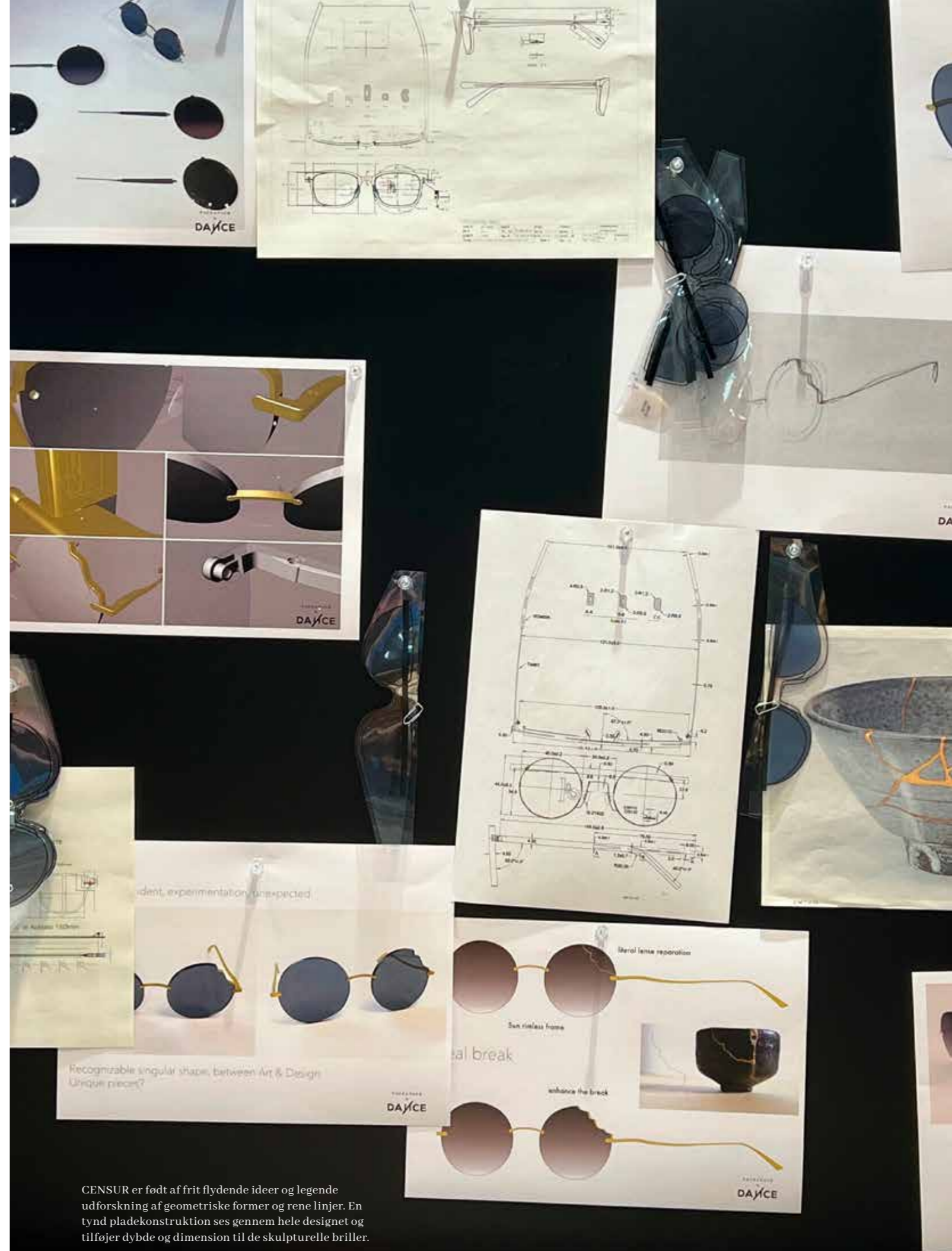
Kreative frirum er vigtige

DANCE (Danmark x France) er et samarbejde mellem tre danske, fire franske og en engelsk designer hos Design Eyewear Group, og Lars Flyvholm fortæller, at han har fået øjnene op for, hvor vigtigt det rent faktisk er at have et sted, hvor kreativiteten kan blomstre uden grænser.

"Der er ikke mange virksomheder, der er så heldige have så mange designere med så forskellig baggrund, at der rent faktisk kan opstå noget spændende. I hverdagen arbejder designerne med hver deres brand, og i det arbejde er det vigtigt, at de holder sig inden for det DNA og de rammer, der er sat for brandet. Vi bruger data til at styre designet og finde modeller, der virker, og inden for de rammer skal de være kreative. Så når de et par gange om året mødes på tværs af brands og uden rammer og strukturer, så ser vi, at der opstår helt nye idéer,

"Vi ville skabe et kreativt frirum, hvor designerne kunne skubbe til grænserne for traditionelt brilledesign"

LARS FLYVHOLM,
CEO I DESIGN EYEWEAR GROUP.

CENSUR er født af frit flydende ideer og legende udforskning af geometriske former og rene linjer. En tynd pladestruktur ses gennem hele designet og tilføjer dybde og dimension til de skulpturelle briller.

+ I designprocessen blev der skabt 15 forskellige koncepter, hvor designerne så efterfølgende valgte det, der skulle laves prototyper på.

der kan kulminere i visionære briller og som kan redefinere traditionelle perspektiver."

Lars Flyvholm understreger, at der ikke er krav om et produktudkomme, når designerne mødes, men med et smil medgiver han også, at det da er dejligt, når det sker.

Siden DANCE Design Lab er blevet en del af den kreative proces, er samarbejdet mellem designerne i hverdagen også blevet større.

"De finder ud af at bruge hinanden, og mens andre virksomheder ofte går ud og finder eksterne colabs, har vi skabt vores eget, og det er der en kæmpe stor værdi i."

Positiv modtagelse hos optikerne

"Vi er en designvirksomhed, og det får vi ikke altid fortalt. Men det gør vi noget ved nu med vores designlaboratorium," siger Lars Flyvholm.

Han fortæller, at der i processen blev skabt 15 forskellige koncepter, hvor designerne så valgte det, der skulle laves prototyper på.

"Men vi vidste ikke, om vi ville lancere det som et brand, om det skulle indgå i en udstilling, eller om det skulle være et konkret produkt under et af vores brands."

Men CENSUR har de rene linjer, der kendetegner Prodesigns danske design, og det fungerer på et ansigt og justeres af en optiker. Derfor blev det et DANCE by Prodesign produkt."

"Samtidig fejrede Prodesign sidste år sit 50 års jubilæum, og derfor følte vi også, at vi ville fortælle historien om, at det stilrene Prodesign også kan være kreativt. Det har optikerne også fået øjnene op for, og vi fornemmer, at de er begyndt at kigge i vores retning."

+ CENSUR by Prodesign vandt SILMO d'Or 2024 i kategorien Sunglasses - Eyewear Designer.

+ Der er ikke et krav om et produktudkomme, når designerne mødes, men det er dejligt, når det sker, siger Lars Flyvholm, CEO i Design Eyewear Group.

Lars Flyvholm fortæller videre, at CENSUR har solgt utroligt godt ude hos optikerne.

"Det er let at lave noget kreativt, som ingen vil gå med. Det er ulig mere vanskeligt at skabe en kreativ brille med kant, som klæder folk, og som passer godt til ind i vores brand-DNA, og det er jeg ikke i tvivl om, vil vi se mere af fra DANCE i fremtiden."

Rethink Astigmatism

For too long, people with astigmatism have had to settle for discomfort, reduced vision, and lenses that don't live up to the needs of modern life. Eye care professionals faced increased complexity when correcting astigmatism with toric lenses.

But times have changed...

With its revolutionary Toric Water Surface Lenses, Alcon is challenging old ideas and proving why it's time to rethink astigmatism.

Uncorrected astigmatism* has been shown to:

- Negatively impact reading speed¹, fluency¹ and stereoacuity²
- Increase symptoms of ocular discomfort and dry eye^{1,3}
- Result in headaches^{3,4}

MYTH

Astigmats have to settle with lenses that don't meet the needs of modern lifestyles.

RETHINK

New contact lens technologies have changed the game for toric lenses, offering ECPs the power to enhance the day-to-day life of their patients.

Patients with astigmatism have to sacrifice comfort or vision to find a lens that is simply "good enough" for them.

With up to 100% water at the surface^{5-10**}, Alcon's Toric Water Surface Contact Lenses deliver outstanding comfort and patient satisfaction.

Toric lenses provide better visual acuity than spherical lenses, even for low and moderate astigmatism¹²⁻¹⁴

Spherical lenses are a viable alternative to toric lenses for patients with astigmatism.

Masking astigmatism with a spherical lens delivers poorer visual outcomes.¹⁵⁻²⁰

9 out of 10 agree that PRECISION¹ for Astigmatism provides long-lasting comfort¹¹

Toric lenses are complicated and time-consuming to fit.

With PRECISION BALANCE 8|4® lens design, Alcon's toric lenses have the same first lens fit success as spherical lenses,^{21-24***} delivering outstanding comfort and stability**** in less than 60 seconds.^{23,25}

>95% first lens fit success^{21-24***}

5° of oscillation with each blink^{21-24***}

Together, let's Rethink Astigmatism

* >0.75D in at least one eye.
 ** Based on in vitro measurements of unworn lenses.
 *** Based on lens movement, centration and rotation at initial fitting.
 **** ≤5 of oscillation with each blink

Scan for references

Alcon

NYE TAL

OPTIKERE BLIVER I HØJ GRAD I FAGET

En ny analyse, som Teknologisk Institut har foretaget for Optikernes Kompetenceudviklingsfond viser, at hverken tidlig branchetilknytning under uddannelsen, børn eller skæve arbejdstider skræmmer optikere væk fra faget.

AF BRITT ESROM

Langt de fleste optikere bliver i professionen. Det viser en ny analyse, som Teknologisk Institut har foretaget for Optikernes Kompetenceudviklingsfond, der er ejet af Dansk Erhverv Arbejdsgiver og Urmagerne og Optikerne i fællesskab.

Baggrunden for analysen er den store efterspørgsel på optikere, der ikke tyder på at klinge af i fremtiden. Tværtimod. For statistikken viser, at danskerne lever længere, mens stadig flere børn oplever nærsynethed.

"Optikernes Kompetenceudviklingsfond ville undersøge, om der var en sammenhæng mellem manglen på optikere og evnen til at fastholde dem i professionen," siger seniorkonsulent Kristian Kriegbaum Jensen, der er sektionsleder i Center for Erhverv og Samfund på Teknologisk Institut og forfatter til analysen "Fastholdelse af optikere i faget: en registerbaseret analyse for beskæftigelsesmønstre".

Tidlig branchetilknytning uden betydning

Analysen bygger på data, som hhv. uddannelsesinstitutioner og arbejdsgivere har indrapporteret til Danmarks Statistik. Den omfatter alle, som har afsluttet optikeruddannelsen fra 2000 til 2021. Det betyder, at både personer fra den tidligere erhvervsuddannelse, hvor det kræve-

de en elevplads hos en arbejdsgiver, før man kunne starte på uddannelsen samt personer på den nuværende professionsbachelor, hvor der ikke nødvendigvis er tilknytning til branchen, før man starter på 1. praktikperiode (3. semester).

"Dermed kunne vi se, om en tidlig branchetilknytning under uddannelsen var afgørende for, om man oftere blev i professionen på sigt, men det viste sig ikke at være tilfældet," siger Kristian Kriegbaum Jensen og tilføjer, at eleverne på erhvervs-uddannelsen havde en tidligere tilknytning til branchen end de studerende på professionsbachelor-uddannelsen.

Kvinder med børn fastholdes

"At få børn gør heller ikke nogen forskel i forhold til, om man bliver i professionen. I hvert fald ikke på sigt," siger seniorkonsulent Kristian Kriegbaum Jensen.

"Kvinder med børn har en lavere beskæftigelsesgrad i de første år efter endt uddannelse, men efter ti år er forskellen stort set udlignet. Dvs. at kvinderne er beskæftiget i professionen i samme grad som mænd med børn og personer uden børn."

Dog har det betydning, om man som kvinde har tre børn eller flere. De har nemlig en markant lavere beskæftigelse i professionen over hele perioden.

ANALYSENS ANBEFALINGER

Fokus på optag og fastholdelse af studerende på optikeruddannelserne.

Fokus på at øge beskæftigelsesgraden blandt kvinder med børn i de første år efter endt uddannelse.

Indlede debat om, hvordan skæve arbejdstider muligvis kan være en styrke i forhold til f.eks. fleksibilitet og tilpasningsevne, når det gælder fastholdelsen af optikere i professionen.

Undersøge, hvorfor optikere i sundhedsvæsenet eller uddannelsessystemet i højere grad risikerer at forlade professionen.

Du kan læse hele analysen her: <https://uol.dk/media/vxdpssym/rapport-fastholdelse-af-optikere-i-faget-teknologisk-institutfinal.pdf>

"De kommer ganske enkelt aldrig efter det, men det er værd at bemærke, at der er tale om en ganske lille gruppe."

Skæve arbejdstider spænder ikke ben

"Analysen konkluderer også, at skæve arbejdstider ikke har nogen betydning for, om man bliver i professionen. Skæve arbejdstider bliver defineret som arbejde, der ligger uden for tidsrummet 9-17, der typisk falder sammen med arbejde i optikerbutikker, apoteker og detailhandel. Tværtimod viser det sig, at optikere i det offentlige sundhedsvæsen, hos privatpraktiserende øjenlæger eller i uddannelsessystemet oftere forlader professionen," siger Kristian Kriegbaum Jensen.

"Der er 95 pct. sandsynlighed for, at man stadig er i professionen et år frem i tiden, hvis man har skæve arbejdstider, mens det kun gælder 86 pct. af dem uden skæve arbejdstider."

Lavt frafald i professionen

Kristian Kriegbaum Jensen peger desuden på, at frafaldet fra professionen er ganske lavt sammenlignet med andre professioner. "Frafaldet blandt optikere stabiliserer sig omkring 20 pct., hvorimod hver femte

"Der er 95 pct. sandsynlighed for, at man stadig er i professionen et år frem i tiden, hvis man har skæve arbejdstider, mens det kun gælder 86 pct. af dem uden skæve arbejdstider"

pædagog har forladt faget fem år efter endt uddannelse, og kun 48 pct. af de nyuddannede landmænd stadig er i deres fag efter endt uddannelse."

"Konklusionen er dermed, at optikere i høj grad bliver i deres fag på trods af senere tilknytning til branchen, skæve arbejdstider og børn. Så noget tyder på, at man skal kigge andre steder, hvis professionen skal være i stand til at dække behovet for optikere," siger Kristian Kriegbaum Jensen.

"Hovedfokus bør være på uddannelserne, og hvordan man sikrer et højere optag og bedre fastholdelse af studerende, for når først de har taget uddannelsen, er der en god fastholdelse i branchen."

KOM TIL INFOMØDE

Optikernes Kompetenceudviklingsfond inviterer medlemmer af hhv. Dansk Erhverv Arbejdsgiver, Urmagerne og Optikerne samt Optikerforeningen til infomøde om analysen fra Teknologisk Institut. Mødet foregår hos Urmagerne og Optikerne på Ramsingvej 30, 2500 Valby onsdag d. 8. januar, kl. 10-12, hvor seniorkonsulent Kristian Kriegbaum Jensen vil præsentere analysen og dens resultater. Der er både mulighed for fysisk deltagelse og live streaming.

Tilmelding:

Send en mail til uol@forbundet.dk.

HUSK at oplyse, om du deltager fysisk eller vil have et link tilsendt.

Hop med på CSR-bølgen, inden det er for sent ...

I øjeblikket oplever vi for alvor et skift mod etiske praksisser på alle områder i brilleindustrien. Fra producenter og brands til messer, publikationer, butikskæder og selvstændige optikforretninger.

For nylig havde jeg den glæde at modtage den prestigefyldte SILMO Responsible Company Prize 2024. Denne CSR-pris (Corporate Social Responsibility) var en anerkendelse af Skans Eyewears arbejde, men endnu vigtigere var den med til at understrege en voksende bevidsthed i optikbranchen, der handler om at tackle globale udfordringer. Prisen fejrer branchens skift mod at gøre etiske

praksisser til en central prioritet for at fremme en bæredygtig fremtid.

SILMO Responsible Company Prize er hurtigt ved at blive lige så prestigefyldt som den velkendte SILMO d'Or Design Award. Det er der en grund til, for vi er kommet til at forstå, at et produkt skal have et formål ud over blot at se stilfuldt ud og være af høj kvalitet. Bæredygtighed er nu kernen i samtalerne både i samfundet og i vores branche. Det er ikke en forbipasserende trend – men den nye standard.

I brilleindustrien ser vi initiativer som Synsam, der åbner genbrugsbutikker på tværs af Norden, Mykita, der køber svensk Green Steel, og initiativet Bellingier House Circle, der omdanner brilleprodukter til butiksinventar. Hos Skans laver vi brillestel af genanvendt rustfrit stål og undgår acetat for at eliminere spild fra starten.

Internationale messer som opti, Mido og SILMO forstærker disse værdier med et voksende fokus på bæredygtighed.

SILMO's CSR-pris er blevet et vigtigt højdepunkt, opti afsætter et særligt område på messen til produkter og foredrag om bæredygtighed, og Mido uddeler stolt flere kategorier af CSR-priser. Disse initiativer understreger den stigende forpligtelse i branchen til at levere CSR-tiltag. I dag er en virksomheds fokus på bæredygtighed blevet en konkurrencefordel, der tiltrækker kunder og opbygger tillid til brandet.

I oktober holdt jeg åbningstalen på "Eyes on Sustainability"-konferencen i Brighton, arrangeret af The Optician. Denne inspirerende begivenhed samlede nøgleaktører i branchen som Safilo, Hoya,

Mykita, Specsavers og Netzero Eyecare, der alle er engageret i at forme en bæredygtig fremtid. De mange frugtbare diskussioner understregede vigtigheden af at reducere virksomheders CO₂-aftryk, emissioner og affald for at imødekomme globale udfordringer.

Som butiksejer er der flere steder, du med fordel kan sætte ind, hvis du ønsker at gøre en positiv forskel for miljøet.

Du kan f.eks. minimere dit CO₂-aftryk ved at støtte brands med lokalt producerede produkter. Danske forhandlere bør vælge at satse på de mange brillemærker, der er produceret i Europa, da brands med produktion i Asien øger CO₂-udledningen markant og bidrager til klimaproblemerne. Du kan også vælge at sælge genanvendte rustfrit stålbriller, da materialet producerer 47 gange mindre CO₂ gennem sin livscyklus end titanium og 8 gange mindre end bio-acetat, hvilket gør det til et klart valg for at reducere miljøpåvirkningen.

En anden måde er at minimere dit affald. Det kan du gøre ved at udfase acetatbriller, der genererer op til 80 pct. materialespild, mod under 5 pct. ved rustfrit stål. Begræns også bio-acetatbriller og fokuser på materialer med lavere miljøpåvirkning og anbefal dine kunder at vælge briller af genanvendt rustfrit stål eller 3D-printede briller, som begge næsten intet affald genererer.

Ovenstående kræver selvfølgelig, at du tager et bevidst valg. Men prøv, næste gang du træder ind i din forretning at forestille dig, hvilken forskel det ville gøre for klimaet, hvis alle butikker prioriterede miljøvenlige praksisser og materialer. Måske bliver valget ikke så svært endda.

Grundlægger af Skans Eyewear & Academy og ekspert inden for optometri med en MBA. Hun er tidligere Head of Engagement hos B Corps og en engageret fortaler for bæredygtighed. Skans er modtager af de prestigefyldte messepriser SILMO PARIS 2024 Responsible Company Award og OPTI BOX AWARD 2024.

I OPTIKEREN deler hun sin indsigt og tankevækkende perspektiver om bæredygtighedsstyring, skræddersyet til optikvirksomheder.

Læs mere på skans.com

GRATIS OPRETTELSE

SPAR 2.995 KR.

På EDI Portalen kan du sende henvisninger digitalt. Det styrker samarbejdet med øjenlægen - og kunden kommer hurtigere i behandling.

Har du brug for at sende digital post til kunder og virksomheder? Send via e-Boks og mit.dk på portalen.

NY PRIS

99 kr. pr. md.

15 kr. pr. bruger pr. md.
2 kr. pr. sendt meddelelse

Læs mere

www.nasure.dk | Tlf. 50 50 60 40

Brillevätt
OPTIKERNS

RENGØR BRILLER UDEN AT POLERE

1. SPRAY PÅ

2. SKYL MED
KOLDT VAND

Fri for silicone, parabener og
konserveringsmidler
RENT UDEN RIDSER

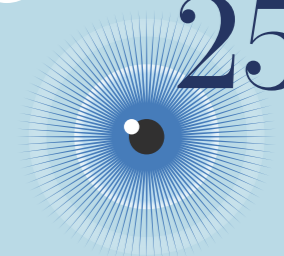
Bestil nu!

www.leijma.dk

info@leijma.dk | 39 90 40 60

Optometri
konference
20
25

Du kan godt begynde at glæde dig. I weekenden 1.-2. november 2025, slår vi atter dørene op til et brag af konference på Hotel Comwell i Kolding. Her samler Dansk Optometri og Kontaktlinsekoneference HELE optikbranchen til et brag af en event med fokus på tidens mest aktuelle emner. Som deltager kan du glæde dig til:

- En perlerække af spændende foredrag, lærerige workshops og interessante rapid sessions, der klæder dig på til at give kunderne den bedste service i fremtiden.
- Et stort udstillingsområde med branchens førende udstillere, der er mere end klar til at give dig den nyeste viden inden for glas, kontaktlinser, udstyr og meget mere.
- Fornemme prisoverrækkelser til unge talenter, når Optimus by Essilor og årets Kandidat by Rodenstock kåres.
- Social networking med gode kolleger og samarbejdspartnere. Så hvis du er til meningsfuld efteruddannelse, der både gør dig klogere og dygtigere til dit fag, så sæt et stor X i kalenderen allerede nu.

GO BEYOND WITH THE MOST COMPLETE* LENS

Opdag den komplette linse, der har det hele. Kun Bausch + Lomb ULTRA® ONE DAY endagslinser forener høj Dk/t, lav modulus, UV-blokering og High Definition Optics med banebrydende teknologi, der giver fugt og komfort og fremmer et sundt miljø på øjets overflade.*

Avanceret MoistureSeal®-teknologi leverer den højeste fugtretention efter 16 timer sammenlignet med førende SiHy endagslinser.^{2**}

ComfortFeel-teknologi frigiver ingredienser, der giver komfort og sunde øjne, og som er designet til at beskytte, berige og stabilisere tårefilmen.³ Løft dine kunder og din butik til næste niveau med Bausch + Lomb ULTRA® ONE DAY

Live the ULTRA Life.

BAUSCH + LOMB

*Kontaktlinserne Bausch + Lomb ULTRA® ONE DAY er de eneste linser som tilbyder et komplet fugt + komfortsystem med Advanced MoistureSeal og ComfortFeel-teknik samt højt Dk/T, lav modulus, UV-beskyttelse og HD-optik. Kontaktlinserne Bausch + Lomb ULTRA® ONE DAY forbedrer øjensundheden fordi det komplette system fremmer et sundere miljø på øjets overflade, bibeholder disse sundhedsfremmende bestanddele i op til 16 timer og giver en høj igennemtrængelighed (Dk/t=134), 1, 2, 3, 4

** vs. Dailies Total1® og Acuvue® Oasys 1-DAY kontaktlinser

Referencer: 1. REF-KAL-0035-Crystal Competitive Grid packaging solutions with sources 2. Schater, J., Steffen, R., Reindel, W., A clinical assessment of dehydration resistance for a novel silicone hydrogel lens and six silicone hydrogel daily disposable lenses. Poster presented at AAO, October 2020. 3. Rah M. Ocular surface homeostasis and contact lens design. February 2021.

UV-absorberende kontaktlinser er IKKE en erstatning for beskyttende UV-absorberende briller såsom UV-absorberende beskyttelsesbriller eller solbriller, idet de IKKE dækker øjet og det omkringliggende område fuldstændigt. Du skal fortsat bruge UV-absorberende briller som anvist. Bausch + Lomb Incorporated. UOD/DK/2311/201